

724 terrorangrep på ti år:

**Utdanning i Pakistan
er under angrep**

Utenriks side10 og 11

Skål for Lånekassen!

«Jeg spiser
mine nudler
med glede»

Nyhetskommentar side 2

**Blindern får
arkitekt-slakt**

**– Hvor er
studentene?**

Reportasje side 14 -17

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 70, utgave 6 | www.universitas.no | onsdag 17. februar 2016

Danker ut studentene

- Elever på yrkesskole er mer attraktive på jobbmarkedet, ifølge Kompetansebarometeret.
- Yrkesskoler lider likevel av et dårlig rykte, mener NHO.

Nyhet side 4 og 5

Sci-hub er forskningens Pirate bay

«Alt» kan
stjeles ved ett
tastetrykk

all barriers in the way of science

Nyhet side 8

Nytt regelforslag på UiO:

**– Kan ikke
utelukke høyere
ølpriser**

Nyhet side 9

redaktør: **Magnus Newth**
mgnewth@universitas.no 404 70 501

nyhetsleder: **Torgeir Mortensen**
torgeirm@universitas.no 454 72 320

fotosjef: **Amansa O. Berg**

desksjef: **Lise Blekastad**

nettredaktør: **Signe Rosenlund-Hauglid**

magasinredaktør: **Ingri Bergo**

MENINGER

Utdatert kunnskapsmonopol

Kunnskap bør være tilgjengelig for alle som søker den.» Det er premisset for Sci-hub, forskningsens The pirate bay, og det er vanskelig å være uenig. Sci-hub er et verktøy som lar hvem som helst forsyne seg fritt fra vanligvis kopibeskyttede forskningsjournaler på nettet. For samme tilgang betaler universitetet årlig titusener for enkeltjournaler.

En gang i tiden hadde disse journalene en viktig rolle i vitenskapelige miljøer. Det var her forskningen faktisk ble distribuert. Journalene sørget for at forskningen kunne bli lest av alle.

I dag lever disse tidsskriftene kun på fordums storhet. Det å få artikkelen sin publisert i Nature innebærer mye prestisje for en forsker. Men det er svært sjeldent at de får betalt av tidsskriftene; betalingen er publiseringen i seg selv. Den eneste som tjener noe er tidsskriftet, hvis faktiske funksjon i dag er uklar, annet enn som fordyrende mellomledd.

Norsk forskning er som regel helt eller delvis sponset av offentlige midler. Får å telle som verdifull må forskningen bli publisert i et fagfellevurdert tidsskrift. Denne ordningen har ikke lenger kommersielle tidsskrifter monopol på. Etter publisering må universiteter og høyskoler kjøpe tilbake den statsfinansierte forskningen for skattebetalerens penger. Det er et system det er vanskelig å bli klok på.

Universitetet i Oslo brukte i fjor 57,8 millioner kroner for å gi studenter og ansatte tilgang til elektroniske tidsskrifter. De eneste som tjener på dette er tidsskriftene. Det er på tide at all statlig finansiert forskning blir gratis.

Amnesti for juksestudentene

Helsehøyskolen går nå bort fra den mildt sagt naive vurderingsformen multiple choice hjemmeeksamen. Det skulle bare mangle. Nå har de imidlertid satt i gang en heksejakt på mistenkte jukseere – selv om de helt klart burde visst at de fleste ville benytte seg av muligheten. Hvor sikre er de på at de greier å fukke alle? Neppe særlig. Amnesti for juksestudentene!

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Louise Faldalen Prytz**
l.f.prytz@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Lånekassen fortjener ros og ikke bare utakknemlige studenter som klager

Takk, Lånekassen!

kommentar

Stine Hesstvedt, journalist i Universitas

Når studielånet tikker inn den 15. hver måned, er det sjeldent samtalen i kantina handler om hvor bra Lånekassen egentlig er. Diskusjonene dreier seg heller om dyr øl, alle middagene med nudler og at det sikkert ikke blir noen økning i studielånet i neste statsbudsjett heller. Bør vi være mer takknemlige for støtten vi får fra Lånekassen?

«Jeg spiser i hvert fall mine nudler med glede»

representativt utvalg av studenter om hvordan de opplever studentlivet i perioden mellom 2011-2015. Studentene har blitt spurt om økonomi, framtidsutsikter og tilfredshet med studiene. Resultatene viser at selv om norske studenter er blant de mest privilegerte hva gjelder statsstøtte og uavhengighet fra familiens lommebok, er vi lite fornøyd med pengene vi har til rådighet.

Nesten ingen bekymrer seg nemlig så mye over økonomien sin som norske studenter. 43 prosent av oss oppgir å ha seriøse eller svært seriøse finansielle problemer. Til sammenligning er studenter i land som Russland og Ukraina mindre bekymret. Bare irske og slovenske studenter er mer bekymret enn oss - land som de siste årene har hatt en arbeidsledighet for unge på rundt 20 prosent.

En sammenlikning med studenter i andre land tyder på det. I en forskningsrapport fra Eurostudent har tjue land i Europa, inkludert Norge, spurt et

Så hvorfor er vi så engstelige, relativt sett? Det skyldes i alle fall ikke at vi har en dårligere stipendordning enn andre land. Av landene som

Meninger

Universitas gir deg meninger fra verdens studentaviser

University of Bristol: Studenter må stå imot regjeringens asylpolitikk

As Europe's refugee crisis continues to worsen, so too do European governments' responses to it. Whilst David Cameron seems intent on ignoring the issue, both Wales and Denmark have announced laws that seem uncomfortably close to those issued in 1930s Germany. With the number of refugees fleeing from warzones increasing everyday, Wales has recently announced that those seeking asylum will be forced to wear "red wristbands" in Home Office-contracted housing. What seems unnervingly close to the Yellow Star Badge that Jews were forced to wear in 1941 Nazi Germany, Wales' move to single-out refugees appears to be a dangerous case of history repeating itself. (...) As well as practical campaigns that offer immediate aid to those in crisis, students must remember that a great deal of their power rests heavily in their attitudes and voices. Students have a responsibility to stand up to measures like those seen in Wales, to make sure that those in power hear our voices through which we condemn prejudice and xenophobia. In order to prevent a repeat of history, students must ensure that they stand up for refugees and that they fight bigotry, ignorance and racism wherever possible. *Martha Talor*

Austin College: Forsvarer diktets betydning

Our society has a general disdain for poetry. Poetry just isn't "cool." Some people find it boring; others dorky; still others are haunted by memories of teacher who picked apart every single word of Robert Frost's "Stopping by the Woods on a Snowy Evening," insisting it was an allegorical re-telling of the deaths of Romanov family or some other baloney. There might be some people who actually enjoy poetry, but they lurk in the shadows of academia or excessive quirkiness, or are represented as scorned nerds in rom-coms. But poetry isn't confined to high school literature classes or eulogies. Poetry is a living, ever-evolving thing that doesn't require a Ph.D. to enjoy. (...) I think slam poetry, or poetry that is written to be performed aloud, with emotion and style, is my biggest reason why poetry shouldn't be considered "lame," or "archaic." Some slam poems blur the lines between poetry and hip-hop so severely that you can hear a drum kit in your head. Search "Baby Pictures" by Adrienne Novy or "Knock Knock" by Daniel Beaty on YouTube to see for yourself. Poetry is cool. *Courtney Phelan*

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

deltar i studien, har Norge den største andelen av studenter som mottar statlig studiefinansiering. Totalt kommer omkring en fjerdedel av våre månedlige inntekter fra Lånekassen; bare danskene mottar mer enn oss.

Norske studenter er dessuten mindre avhengig av støtte fra mor og far. Bare en femtedel av et norsk studentbudsjett er penger hjemmefra, mens en europeisk student i gjennomsnitt får halvparten av sin månedlige inntekt fra foreldrene sine. Ser man til Tyskland er prosentandelen på nesten 80 prosent. Tallene viser også at Norge er blant landene som har flest studenter som kommer fra familier med lav utdanning.

At vi må sjonglere studier med deltidsjobb, og i en norsk kontekst har lave inntekt, kan være grunner til å bekymre seg. At studentøkonomien ikke har blitt prioritert av politikere i en årrekke, er heller ikke godt nok.

Likevel er det et paradoks at norske studenter bekymrer seg så mye, og at Lånekassen utelukkende får pepper. Vi slipper å ringe hjem å be om penger så ofte som våre europeiske medstudenter, og vi kan nyte godt av en relativt lite elitepreget studentmasse der alle har et likt, økonomisk utgangspunkt for å finansiere utdanningen sin. Det er tross alt unikt i europeisk sammenheng, der mange statlige finansieringsordninger er behovsprøvd. Dette

fortjener Lånekassen ros for, og ikke bare utakknemlige studenter som klager.

Så selv om ølprisen og studielånet kanskje ikke står i stil, kan vi med fordel sette litt mer pris på at det kommer inn en månedlig sum på konto til alle og enhver. Jeg spiser i hvert fall mine nudler med glede.

stinehesstvedt@gmail.com

Øyeblikket

av **Odin Drønen**

Prinsesse på prøve: Tidligere enkeltemnestudent HKH Mette-Marit ankommer HiOA for å inspirere en sal potensielle kvinnelige ingeniører. Vår fotograf forevige øyeblikket, nesten.

UNIVERSITAS

Tips oss

tips@
universitas.no

Følg oss

På papir hver onsdag,
på nett hele tiden:
www.universitas.no
facebook.com/UniversitasOslo
twitter: @universitas_no
instagram: **Universitassen**
For oppdaterte studentnyheter.

Her er hodejegerens dom

nyhetsleder: **Torgeir Mortensen**
torgeirm@universitas.no 454 72 320

NYHET

– Setter meg i en vanskelig situasjon

TVEKAMP PÅ HØYSKOLEN: Den offisielle valgvakten for det amerikanske presidentvalget vil foregå ved Høgskolen i Oslo og Akershus den 8. november. Over-skuddet fra arrangementet vil gå til studentene.

Tidspunktet for valgvakten er-grer likevel Christoffer Storm Alsvik, leder ved høyskolens student-parlament.

– Dette er en periode hvor man-ge studenter begynner å jobbe med eksamen, og mange av dem

trenger leseplassen, sier han til nettavisa Khrono.

Rektor Curt Rice kaller seg overrasket over tidspunktet for Alsvik utspill.

– På ledermøtet var det ingen som frarådet oss fra å gjennomføre valgvakten, heller ikke Alsvik. Men enhver leder står fritt til å endre mening, sier Rice, og legger til:

– At Alsvik sier dette nå, setter meg i en vanskelig situasjon.

Slår kusmaalarm på nytt

NY KUSMABØLGE: Kusmas-mitten har ikke gitt seg. Høgskolen i Bergen skriver nå at det er regis-trert 12 nye kusmasmittede stu-denter i Bergen. Flere av disse skal studere ved høyskolen.

Titalls smittede studenter har blitt rapportert siden i høst, ved studentbyene Trondheim, Oslo og Bergen.

Er du smittet? Det kan jo være,

kusma smitter som bare det. Dette er tegnene: Kusma gir deg som regel feber og hevelse i spyttkjertler. Menn kan også få testikkelbeten-nelse og nedsatt fruktbarhet.

Slik minsker du sjansen for å bli smittet: Hold en god håndhygiene og unngå nærkontakt hode mot hode. Du bør heller ikke dele drik-keflaske med andre.

UNIVERSITAS FOR 30 ÅR SIDEN

Universitas nr. 4 1986

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

« Kampen mot køene: Restaurantsjef Egil Hannestad har ingenlunde å gi opp sitt evige felttog mot køene på overfylte Frederikke. Med stoppeklokke og millimeterpapir driver han og hans svorne menn en ustanselig jakt på årsakene til at køene går trekt eller stopper opp.

Universitas nr. 3 1966

Yrkesfagutda

Arbeidsgivere vil heller ha arbeidere med kort og praktisk utdanning enn bachelor- og masterstudenter.

Kompetansebarometer

tekst Louisa Boulaziz
foto Amanda O. Berg

Arbeidsgiverne ønsker seg ansatte med yrkesfag- og fagskolebakgrunn viser årets kompetansebarometer. Det er Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) som har spurt sine medlemmer hva de har behov for i fremtiden. Studenter med universitets- og høyskolegrader kommer på tredje plass.

Trengs ikke

Are Turmo, direktør for kompetanseavdelingen i NHO, forteller at behovet er stort for yrkes- og fagskoleutdannende.

– Det er få som velger fagskoleutdanning sammenlignet med høyskole- og universitetsutdan-

ning. Det er behov for mange ulike typer kompetanse, men få er klar over hvor stort behov det er for ander typer utdanning enn den fra universitet.

Turmo mener at grunnen til at få velger fagskoleutdanning skyldes i første omgang dårlig informasjon om studietilbudet. Han mener også at lav status kan være en del av forklaringen.

– Det har vært en del negativ oppmerksomhet rundt yrkesfagene, men det er heldigvis i ferd med å endre seg. I offentligheten har det vært mye fokus på høyt frafall blant elever på slike utdanninger. Utfordringen til yrkesutdanningene er mangel på informasjon om utdanningene og mangel på informasjon om muligheter for videreutdanning, sier han.

Smartere utdanning

NHO-leder Kristin Skogen Lund mener yrkesutdanningen er svært relevant for mange bedrifter fordi den er så yrkesrettet.

– Store deler av utdanningen foregår også gjennom opplæring i bedrift, sier hun.

Skogen Lund mener at etter-spørsele handler om at yrkesrettet utdanning legger godt til rette for videre kompetanseutvikling etter man har kommet i jobb.

«Norge vil de neste 15 årene ha behov for 90.000 nye fagarbeidere»

Anne Thorbjørnson

Utdanning er fremtiden

1

3

– Bør vi få elever til å velge fagskoleutdanning heller enn for eksempel statsvitenskap?

– Det er klart at det er behov for langt flere fagskolekandidater, uten at jeg vil peke ut statsvitenskap spesielt som det faget som bør velges bort. Behovet for fagskolekandidater er størst innenfor naturvitenskapelige fag, tekniske fag og håndverksfag.

Se til markedet

Skogen Lund mener at det er viktig å se på den langsiktig etterspørselen i arbeidsmarkedet når man skal velge utdanning. Hun påpeker at behovet for fagarbeidere og yrkesutøvere i helsesektoren vil øke i årene fremover. Likevel utelukker hun ikke at elever også må ta utgangspunkt i egne evner og interesser.

NHO-lederen viser til undersøkelser der det kommer fram at studentene i høyere utdanning ønsker mer arbeidslivsrelevans.

– For dem som ønsker en kortere og yrkesrettet utdanning vil fagskoleutdanning kunne være et

1 Sveiser over universitetsstudentene: Stian er iført hjelm som beskytter han mot gnister og forhindrer sveiseblindhet. Etter endt utdanning kan han velge og vrake i jobber.

2 Skitne hender: Ludvig prøver å finne en feil i delehodet. Han har skrudd den fra hverandre og satt den sammen igjen flere ganger, og har ennå ikke funnet skjevheten som forårsaker feilen.

3 Store maskiner: Flere av maskinene på verkstedet får Etterstad Vgs av store bedrifter som ikke lenger har bruk for dem.

Kompetansebarometer

- Undersøkelse gjennomført av Norsk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU)
- 5183 bedrifter i NHO har svart på undersøkelsen, det er en svarprosent på 26 prosent
- Undersøkelsen utføres hvert år

godt alternativ til en bachelor eller mastergrad.

Mangler kompetanse

Veidekke ASA er medlem av NHO og er en av bedriftene som har svart på spørreundersøkelsen. HR-direktør i Veidekke, Anne Thorbjørnson forteller at bedriften i årene fremover vil ha et stort behov for ingeniører og fagarbeidere innen bygg og anlegg.

– Bygg og anleggsbransjen er i ferd med å bli landets største næring og Norge vil de neste 15 årene ha behov for 90.000 nye fagarbeidere, sier hun.

Veidekke er derfor svært opptatt med å få flere til å velge en yrkesrettet utdanning.

– Vi har i disse dager lansert en kampanje for å inspirere ungdom til å velge fagutdanning. Vi henvender oss til alle de som elsker å bygge og som ønsker å fortsette med det. Budskapet om sikker jobb, spennende oppgaver og god lønn er viktig at både ungdom og foreldre er klar over, sier hun.

Jobben er bankers

På Ullevål ligger Etterstad videregående skole. Skolen tilbyr et bredt spekter av yrkesfaglige utdanningsretninger. Inne på et industrimekaniskverksted jobber Stian Magnus Oskarsen (19) og Ludvig Faulkland Karlstad (17) med noe som heter et delehode som brukes for å lage identiske hull på en aksel.

Stian tviler på at han vil ha vanskeligheter med å skaffe seg jobb etter han er ferdig utdannet.

– Planen er å ta fagbrev i industrimekanikk og i automatisering. Med disse kombinert er det ikke noe problem for meg å få meg jobb.

Ludvig går teknikk og industriell produksjon. Han sier at dette er en yrkesutdanning som gir ham mulighet til å jobbe i mange forskjellige næringer.

– Jeg vet ikke akkurat hvordan arbeidsmarkedet ser ut nå, men jeg regner egentlig med å få meg jobb med en gang. De fleste arbeidsgiverne som gir deg lærlingplass er interessert i å ansette deg

etter man har fått fagbrev.

Stian ser for seg at videreutdanning får han mens han er i arbeid. Universitetsutdanning er ikke noe han tenker han trenger for å få en god jobb.

– Planen er jo å ta to fagprøver, og det andre fagbrevet regner jeg med at arbeidsgiveren vil tilby meg.

Ludvig sier han ikke hadde orket tre år til med å sitte stille, det var motivasjonen bak hans valg om å gå yrkesfagligvideregående.

– For meg blir det nok rett ut i jobb. Det å være i lære er en del av utdanningen og ofte får man jobb i bedriften man er lærling i.

Universitetsutdanning har han knapt nok vurdert.

louisabo@universitas.no

Svært kritisk: Mer forskning i studiene vil føre til en tettere dialog mellom lærer og elev, og samtidig føre til bedre læring, mener professor Torkel Brekke.

Krever utdanningsrevolusjon

Professor Torkel Brekke krever mer forskning under studiene. Norske universiteter er for dårlige, mener han.

Undervisning

tekst Benedicte Tandsæther-Andersen og Zjenja Amundsen
foto Melisa Fajkovic

– Jeg tror vi har vent oss til gammeldagse forelesninger. Det er ikke nødvendigvis optimalt for formidling av stoffet, og kan fungere direkte dårlig, sier Torkel Brekke, professor i religionshistorie ved Universitet i Oslo (UiO). I et notat nylig publisert av tankesmien Civita kritiserer Brekke dagens undervisningssystem. Han vil at studenter skal forske mer under studieløpet. Han mener at tettere kontakt mellom studenter og forskere vil være av stor betydning for læringsutbyttet til studentene. Dette vil også føre til at færre avbryter studiet sitt, mener Brekke.

Flere lærere

Professor i internasjonal politikk ved Universitet i Oslo (UiO) Janne Haaland Matlary, tror forslaget til Brekke blir vanskelig å gjennomføre.

– Siden norske universiteter har så mange studenter er det store begrensninger på hvor mye kontakt det kan være mellom lærer og student.

Hun mener at et amerikansk opplegg hvor hver professor har en «teaching assistant» ville være optimalt, men legger til at det er

det neppe midler til.

Hun forteller også at det er relativt få studenter som benytter seg av treffetider og andre muligheter for kontakt med professorer som studenter allerede har tilbud om.

– Vi lærere er tilgjengelige på mail og til møter, men altfor få studenter bruker disse anledningene.

Matlary understreker at det viktigste problemet er at det er altfor mange studenter ved norske universiteter i dag.

– Et slikt system, som er den beste måten å lære på, krever at vi reduserer studentantallet sterkt eller ansetter langt flere lærere.

Høyere bevissthet

Brekke på sin side mener det er trist at studentmassen ved universitetene alltid blir brukt som en bortforklaring på problemet.

– Det er trist når folk sier at norske universiteter ikke har nok ressurser til å bli like gode som de verdensledende universitetene. Det at norske universiteter er masseuniversiteter brukes som forklaring. Det blir et mantra at vi ikke kan bli verdensledende, men tenk hvis man sa det om andre sektorer.

Han mener ansvaret ligger hos de ansatte.

– Det er vi som må endre dette systemet, og det er ikke så lett.

Det gjelder å være bevisst på metodene og kulturen i akademien. De ansatte trenger en høyere bevissthet rundt sin egen undervisning, sier Brekke.

– Alt kan skje

Ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) deler de ønsket til Torkel Brekke.

– Jeg er helt klart tilhenger av å trekke forskning mer inn i undervisning, og er for en sterkere tilstedeværelse, men jeg kan ikke gi et ark på ti punkter om hvordan dette kan gjøres, sier høyskolens prorektor for forskning og utvikling, Morten Irgens.

Han mener at den digitale utviklingen kan muliggjøre nye undervisningsformer.

– Jeg mener at alt kan skje. Med den digitale utvikling vi står overfor i dag, får vi tilgang til nye muligheter som kan prøves ut innen utdanningssystemet. Det vil ta tid, men vil aldri bli glemt. Teknologi og samfunnet vil få en større sammenheng.

– Og prisen?
– Jeg kan ikke sette pris på det. Utdanning koster, sier Irgens.

universitas@universitas.no

«Jeg kan ikke sette pris på det. Utdanning koster»

Morten Irgens, prorektor ved Høgskolen i Oslo og Akershus

Professor: Janne Haaland Matlary

Prorektor: Morten Irgens

Sosialistisk kor i Oslo trenger flere basser og tenorer

Har du lyst til å synge i koret, ta kontakt på post@soskor-oslo.no eller ring Tutu på tlf 416 14 033

HELSEHØYSKOLEN:

Dropper omstridt eksamen

Juks knuste Helsehøgskolens drøm om fler-
valgsprøve på hjemmeeksamen. Nå skal
juksemakerne læres opp i etikk.

Eksamen

tekst Jonas Øren

Helsehøgskolen – en underav-
deling av Høgskolen Kristiania
– lanserte i høst et prøveprosjekt
med flervalgsprøve som hjemme-
eksamen. Resultatene fra hjem-
meeksamenen viste store avvik og

høgskolen mistenker utbredt juks.
Evalueringen til høgskolen fant at
mange studenter leverte til sam-
me tid, og med samme IP-adresse.
Nå avslutter de prosjektet med
hjemmeeksamen.

– Høgskolen vil fortsatt gjen-
nomføre digital flervalgsprøve,
men neste gang vil vi gjennom-

føre dette i skolens eksamens-
lokaler. Dette gjør vi for å sikre
at studentene ikke samarbeider,
sier Stein-Oddvar Evensen, kom-
munikasjonssjef ved Høgskolen
Kristiania.

Inn på teppet

De kandidatene som mistenkes
for å ha samarbeidet, blir nå kalt
inn på teppet.

– Høgskolen er inne i en pro-
sess hvor vi gjennomfører én-til-
én-samtaler med de kandidatene
dette gjelder. Fusk er svært alvor-
lig, og vi vil også gjøre grep for å
bevisstgjøre studentene på det
etiske aspektet ved å fuske, inklu-
dert å tydeliggjøre konsekvensene
ved fusk, sier Evensen.

Juksestudenten tatt?

Før eksamen fortalte en anonym
student til Universitas at han kom
til å jukse. Han planla å få ven-
ner med kjennskap til pensum til
å hjelpe han på eksamensdagen.
Studenten fusket seg enkelt til
toppkarakter.

Etter det Universitas erfarer
er ikke «juksestudenten» blant de
som ble fanget opp av systemet.
Vedkommende er foreløpig fri for
mistanke og slipper forhør.

– *Hvor mange andre studenter
kaller dere inn til samtale?*

– Vi går ikke ut med informa-
sjon om hvor mange samtaler
vi skal ta. Det som er viktig er at
høgskolen har systemer som fan-
ger opp avvik, slik at vi både kan
kontrollere, følge opp og bruke

denne informasjonen til å forbe-
dre oss. Vi tror at en samtale om
mistanke om avvik er bra, selv om
det ikke nødvendigvis betyr inn-
rømmelser, sier Evensen.

Forventningsfull

Kommunikasjonssjefen mener
etikken er særlig viktig for stu-
denter i helsefag som i fremtiden
skal arbeide i yrker hvor tillit og
skikkethet er avgjørende.

– Jeg forventer at alle studen-
tene får en påminnelse på de etis-
ke retningslinjene, herunder også
eksamensreglement, sier han.

jonas.oren@universitas.no

Madmen: Ansvarlig for innholdsmarkedsføring i Inside, Daniel Gauslaa (t.h) og styreleder
Christophe Cunen-Classens (t.v) finner nye måter å tjene penger på i en studentavis.

Bill.mrk: Artikkelen til salgs

Bls studentavis *Inside*, hiver seg på «content marketing»-bølgen.

Content marketing

tekst Sondre Myhre
foto Melisa Fajkovic

– Grunnen til at vi har lansert
innholdsmarkedsføring er at vi er
blitt tvunget til å tenke på nye an-
nonseformater, og måten vi skaf-
fer oss inntekter på. Når inntek-
tene på papir går ned, blir vi nødt
til å trappe opp innsatsen på nett,
sier Daniel Gauslaa.

Han har tidligere vært ansvar-
lig redaktør for avisen og er nå
ansvarlig for den nye innholds-
markedsføringssatsingen Inside
Marketing.

Innholdsmarkedsføring, også
kjent som content marketing el-
ler reklamejournalistikk, har vært
gjenstand for stor debatt det siste
halvåret. Det siste tilskuddet til
denne typen journalistikk kom-

mer gjennom det nylig oppret-
tede samarbeidet mellom Inside
og Telenor. Inside er den første
studentavisen som tar i bruk dette
midlet for å øke inntektene.

– At vi nå har begynt med inn-
holdsmarkedsføring betyr ikke
nødvendigvis at dette er den rette
veien å gå i fremtiden, men det er
godt utgangspunkt for å kunne le-
vere et godt annonseprodukt, hev-
der Gauslaa.

– Tilfreds

En uke før Inside Marketing pu-
bliserte sin første sak for Telenor,
ble VG felt i Pressens faglige ut-
valg (PFU) på bakgrunn av deres
«content marketing»-samarbeid
med Rema 1000. Gauslaa er ikke
redd for at Inside skal lide samme
skjebne som den riksdekkende
avisen.

– Vi er tilfreds med merkingen,

og har gått flere runder både med
redaktør og eksterne aktører som
jobber i mediebransjen for å ut-
forme et produkt vi er trygge på.

Prosjektet for å kunne publi-
sere annonsørinnhold på nett har
pågått siden november i fjor og
Gauslaa kan fortelle om en omfat-
tende prosess.

– Inside Marketing er en ny
avdeling i Inside underlagt admi-

«Pressetikken er lik for alle»

Generalsekretær i Norsk Presseforbund,
Kjersti Løken Stavrum

nistrasjonen. Der jobber personer
som ikke har noen tilknytning til
den redaksjonelle delen av avisen.
Dersom det er personer i Inside

Marketing som har jobbet i redak-
sjonen tidligere har de ikke hatt
tilknytning de siste månedene.

Dårlig merket?

Selv om Gauslaa føler seg trygg på
hvordan avisen har merket sakene
har det ikke vært uten problemer.
På en reklamesak som er sponset
av Telenor følger nemlig Inside sitt
vanlige følgebanner når man leser
saken på telefon, og ikke Inside
Marketing slik det burde. Det har
skapt hodebry.

– Vi har etter beste evne for-
søkt å gjøre merkingen av sakene
tilfredsstillende på alle plattfor-
mer, men vi har hatt noen utfor-
dringer på mobil på grunn av sys-
temet vi bruker.

Usikker lønnsomhet

Generalsekretær Kjersti Løken
Stavrum i Norsk Presseforbund

er ikke overrasket over at en stu-
dentavis nå har begynt med inn-
holdsmarkedsføring. Hun har li-
kevel sine bekymringer.

– Jeg er usikker på om inn-
holdsmarkedsføring blir like lønn-
somt som mange tror. Spesielt for
små aktører, i og med at det er så
mange om beinet.

Stavrum oppfordrer alle ak-
tører som vurderer å publisere
innholdsmarkedsført materiale å
ta lærdom av dem som tidligere
har blitt felt i PFU og hvordan de
har innrettet seg i etterkant. Hun
kommer deretter med en rettet
pekefinger.

– Presseetikken er lik for alle.

sondremm@universitas.no

«All» norsk forsk kan stjeles på ne

Norske universiteter betaler titalls millioner for tilgang på forskningsartikler. Den samme forskningen er gratis med noen tastetrykk.

Forskningspublisering

tekst Adrian Simen Holm

Debatten om at forskning burde være fritt tilgjengelig for alle, har pågått lenge. Det har likevel ikke vært mye å gjøre med tidsskriftenes monopol på publisering av forskning.

Nå har imidlertid en ny aktør inntatt debatten. Og de ser ut til å snu hele situasjonen på hodet.

Sci-Hub er navnet på en nettside som har sin opprinnelse på dark web, denne litt mystiske delen av Internett som ikke er tilgjengelig via offentlige søkemotorer. Sci-Hub er en slags forskningsansvar på The Pirate Bay – en nettside hvor man kan søke opp millioner av forskningsartikler publisert over hele verden. (Se faktaboks).

Norsk forskning er intet unntak. Universitas har prøvd å få tilgang til et utvalg norske forskningsartikler gjennom Sci-Hub, og har lyktes hver gang.

Og hjernen bak det hele? En kasakhstansk student ved navn Alexandra Elbakyan.

47 millioner artikler

Jeg var lenge et aktivt medlem i diverse nettsamfunn hvor folk hjalp hverandre med å laste ned forskning bak betalingsmur. Jeg ble veldig involvert. Jeg hadde allerede piratkopiert mange opphavsbeskyttede artikler, så jeg visste hvordan man gjorde dette og hadde de nødvendige verktøyene, skriver hun i en e-post til Universitas.

Elbakyan forklarer at hun etterhvert utviklet et program som automatiserte prosessen. Det var starten på Sci-Hub. Det begynte som et lite program for medlemmene av et forum om molekylærbiologi. I dag skal 47 millioner artikler være tilgjengelig via Sci-Hub, ifølge nettsiden selv.

– Da jeg begynte med dette var det ikke noe mål om å gjøre all kunnskap gratis. Programmet skulle bare gjøre forskerens liv enklere, slik at man lettere og raskere fikk tak i forskningsartikler.

Elbakyan forteller at å drifte Sci-Hub med tiden har blitt ideologisk begrunnet.

– Som en ivrig pirat mener jeg at all opphavsrett bør avvikles. Selve konseptet om at man kan holde et monopol på å kopiere noe er latterlig. Kopiering er essensen av hvordan vi lærer, så det er spesielt problematisk når det gjelder vitenskap og utdanning, sier Elbakyan.

Vurderer UiO

Sci-Hub har eksistert siden 2011, og har vært særlig populært i forskningsmiljøer fra de fattigere delene av verden. Elbakyan sier at Sci-Hub har vært mest populært i India, Kina, Russland, Iran og Brasil. I det siste har medieoppmerksomhet også gjort tjenesten mer og mer brukt i vestlige land som USA og Tyskland.

Prinsippet bak Sci-Hub er enkelt. Tjenesten har fått tilgang til ulike universiteters VPN-nettverk, som gir brukerne tilgang til universitetenes abonnementer på ulike forskningstidsskrift.

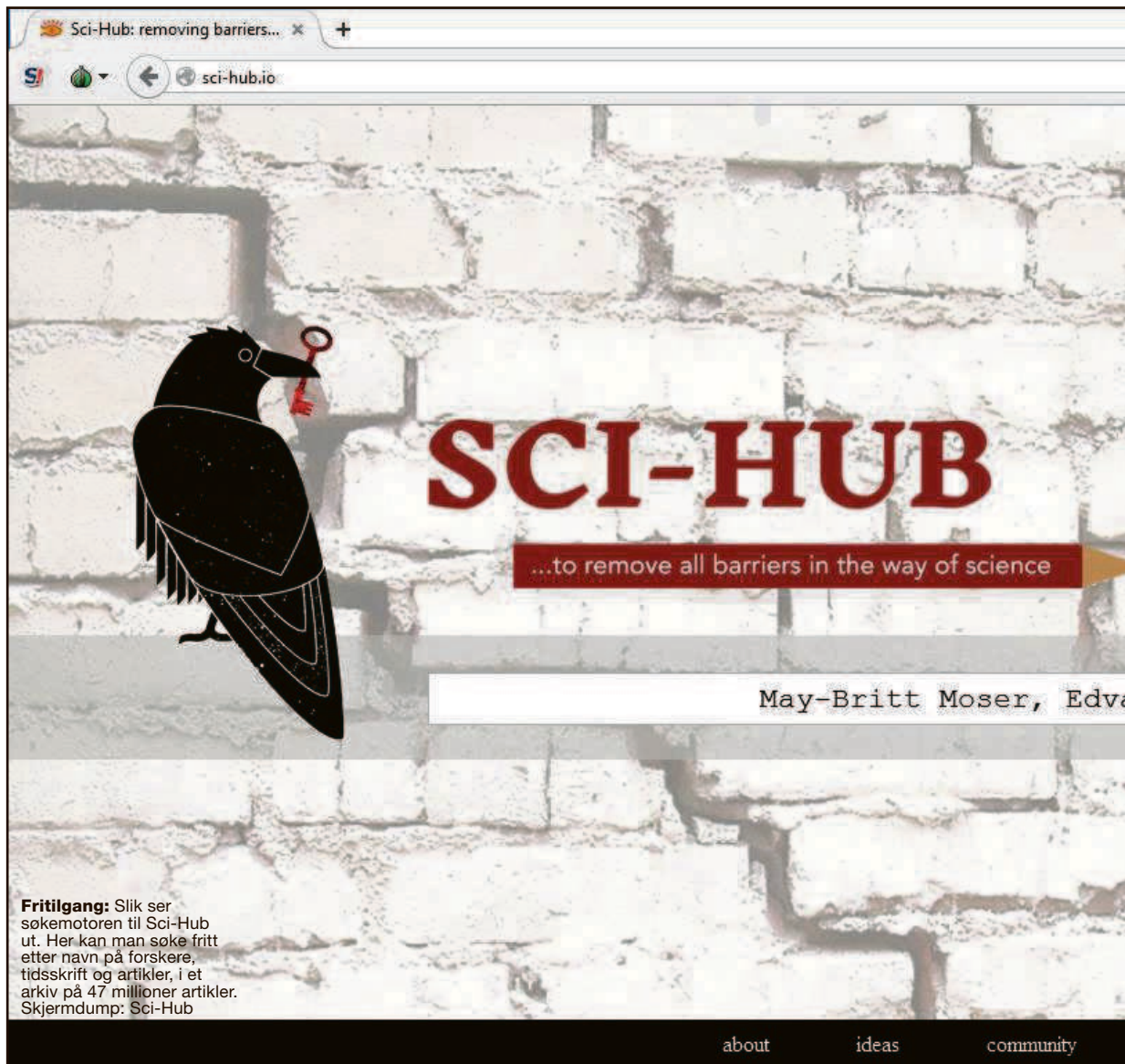
– De fleste universitetene vi bruker er amerikanske. Universitetet i Oslo bruker vi ikke enda, men hvis de har en god abonnementsavtale skal jeg vurdere å bruke den også!

– Bør være fri

Ole Martin Moen er postdoktor i filosofi ved UiO, har deltatt lenge i debatten om å gjøre forskning offentlig tilgjengelig. Han innrømmer at det er et vanskelig spørsmål, men er klar i sitt standpunkt i saken.

– Forskning bør i utgangspunktet publiseres fritt, særlig dersom den er offentlig finansiert. Det er for dumt at offentlig finansiert forskning skal måtte kjøpes av offentligheten igjen etterpå. Det hele er veldig problematisk, særlig for universiteter og forskere i fattige land. Så jeg har noe sympati for bevegelsen.

Moen mener at situasjonen er noe annerledes for privat finansiert forskning, og at Sci-Hub befinner seg innenfor en moralsk gråson. Han forklarer at det er svært sjeldent at forskere får betalt for å få publisert forskningen sin i tidsskrifter, og at konsekvensene Sci-Hub bringer med seg i all hovedsak vil innebære tap for forlagene. Forskernes publisering vil,

ifølge Moen, ikke ta skade.

Skeptisk nobelprisvinner

Moen mener derfor at Sci-Hub er noe de fleste forskere bør være positivt eller nøytralt innstilt til.

– Jeg tror de fleste forskere ikke har noe i mot open access, det er først og fremst forlagene som er i mot dette. Jeg har selv sjekket om forskningen min er tilgjengelig på Sci-Hub, og det er den. Men det er bare hyggelig at folk har tilgang til forskningen min.

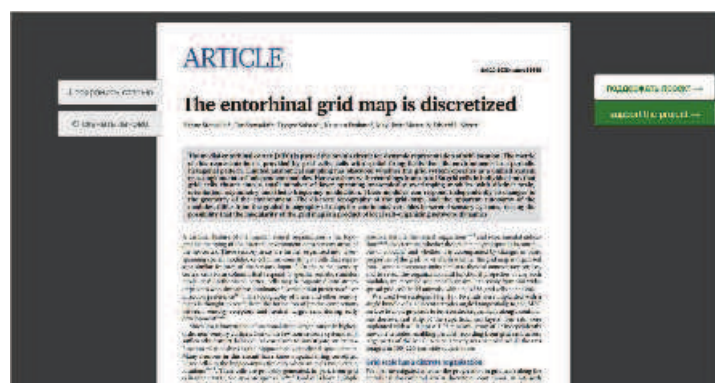
Alle forskere er imidlertid ikke like fornøyde. Da Universitas fortalte nobelprisvinner Edvard Moser at hans artikkel «The entorhinal grid map is discretized», publisert i Nature, var fritt tilgjengelig på nettet, var han ikke videre begeistret.

– Det var nytt for meg at det er lagt ut en piratkopi av en Nature-artikkel fra oss, selv om det ikke forundrer meg. Jeg har ikke mye å si om det, annet enn at jeg ikke har noe til overs for tilgjengeliggjøring gjennom piratnettsteder, sier Moser.

adriansh@universitas.no

«Universitetet i Oslo bruker vi ikke enda, men hvis de har en god abonnementsavtale skal jeg vurdere å bruke den også!»

Alexandra Elbakyan, forskningspirat

Fritilgang: Universitas hadde ingen problemer i å finne denne forskningsartikkelen til Edvard og May-Britt Moser, som ble publisert i tidsskriftet Nature. Artikkelen koster egentlig 30 euro, men dukket opp helt gratis i Sci-Hub. Skjermdump: Sci-Hub/Nature

ning ett

Negativ:Edvard Moser er ikke fornøyd med at forskningen hans gjøres tilgjengelig på nettet. Foto: Jan van der Perre/NTNU

Positiv:Postdoktor i filosofi Ole Martin Moen sympatiserer med Sci-Hub, og mener at offentlig finansiert forskning bør være tilgjengelig for alle. Arkivfoto: Line Ørnnes Søndergaard

Sci-Hub

- Opprettet i 2011 av den kasakhstanske studenten Alexandra Elbakyan
- Har tilgjengeliggjort over 47 millioner vitenskapelige artikler via ulovlig distribusjon
- Har vært særlig populært i forskningsmiljøer i fattige land
- Er saksøkt av forlaget Elsevier for brudd på opphavsretten

Dyre dråper? Det blir neppe Aker Brygge-priser, men Blindern-kjellerne kan ende opp med å miste sin grisebillige IPA.

ARKIV FOTO

NYTT FORENINGSKRAV: Kan føre til dyrere øl på campus

Nytt regelforslag fra UiO kan føre til at studentpubene må stenge for ikke-studenter.

Foreninger

tekst Jonas Øren

Universitetet i Oslo vil endre regelverket for godkjenning av studentforeninger. Nå er forslaget ute på høring. Universitetet ønsker å få gjennom et krav om at 80 prosent av foreningsmedlemmene må være studenter. Forslaget hører kritikk fra foreningene selv.

– Kravet blir vanskelig å overholde for oss som er kjellerforeninger, sier Emil Klashaugen, leder for Samfunnsvitenskapelige fakultetsforening (SVFF).

Han anslår at en god del av dagens medlemmer er tidligere studenter som nå har gått ut i arbeidslivet, og frykter at foreningen vil slite med å nå kravene dersom de må føre strengere tilsyn.

Fare for økonomien

Problemet er at medlemskap til SVFF selges som adgangsbillet i døren til studentpuben U1. Foreningslederen forteller at de vil måtte vise bort kunder som ikke har studentbevis dersom reglene håndheves uten unntak. Det vil i så fall gå sterkt utover økonomien deres.

– Vår økonomi er avhengig av barinntekter. Dersom vi må begynne å nekte folk adgang kan det bli vanskelig å få økonomien vår til å gå rundt, sier Klashaugen.

Mange av kundene ved kjellerpuben U1 er venner av studenter som ikke selv studerer, ifølge Klashaugen.

Må øke ølpriser?

Forslaget kan også få konsekvenser for de som er studenter, varsler Klashaugen.

– Køen til U1 vil kunne øke betraktelig fordi alle må legitimere studenttilknytning, i tillegg til alder. Og dersom de nye reglene fører til at vi mister mange betalende kunder må vi øke ølprisene, sier han.

Han legger likevel til at han ikke tror foreningen vil måtte gå til det drastiske steget – enda.

– Vi er først og fremst bekymret for at dette vil føre til at flere velger byen en fredagskveld, fremfor et frivillig drevet studentsamfunn, sier han.

«Jeg kan ikke utelukke at vi blir nødt til å sette opp ølprisene»

Jeanette Viken, tidligere leder for Realistforeningen

tidligere leder for Realistforeningen, tror forslaget kan føre til at også RF-Kjelleren, som driftes av Realistforeningen, må begynne å vise bort kunder i døra. Hun ser for seg at foreningen kan bli nødt til å kutte arrangementer for å kompensere for tapte inntekter. I verste fall må de øke ølprisene.

– I første omgang vil vi nok forsøke å redusere utgiftene, men jeg kan ikke utelukke at vi blir nødt til

å sette opp ølprisene.

Mange pamper

Realistforeningen anslår at rundt ti prosent av medlemsmassen ikke er studenter. Mange medlemmer er såkalte «pamper»: ex-studenter med livslangt medlemskap.

– Pampene er viktige for foreningen fordi de gir et historisk perspektiv til foreningen, og er samtidig ressurspersoner som nye medlemmer kan dra nytte av. Noen pamper begynte sitt medlemskap for 30 år siden og er fortsatt aktive, forteller Viken.

Hun mener samholdet mellom akademikere og studenter er noe av det som er fint med å ha studentforeninger.

– Det bryter ned barrieren mellom de to gruppene. Det virker som om UiO har mistet det perspektivet i denne saken, sier hun.

Usikker fremtid

UiO har utsatt høringsforslaget til neste måned etter ønske fra studentparlamentet. Prorektor Ragnhild Hennum forteller at universitetet ønsker tilbakemeldinger på endringsforslagene.

– Det er sterkt ønskelig at mulige uheldige virkninger meldes tilbake til oss, sier prorektoren.

Cybernetisk selskab har allerede sendt inn et innspill til høringsforslaget til UiO. Innspillet støttes av Realistforeningen, Filologisk Forening, Medisinerforeningen, Kjellerutvalget og Samfunnsvitenskapelig Fakultetsforening.

universitas@universitas.no

utenriksredaktør: **Knut Arne Oseid**
oseid.knut@gmail.com 900 90 332**UTENRIKS**

Cambride-student torturert og drept

EGYPT: 25. januar forsvant Giulio Regeni (28), en italiensk PhD-student ved Cambridge University, på femårsmarkeringen for avsettelsen av tidligere president Hosni Mubarak. Noen dager senere ble han funnet død og halvnaken i en grøft i en av Kairos forsteder, ifølge det italienske nyhetsbyrået ANSA. Det skal også ha vært tydelige tegn på tortur

på kroppen til Regeni, som oppholdt seg i Kairo for å gjøre politisk feltarbeid om Mubaraks styre. Nå har mange tusener av akademikere fra hele verden signert et åpent brev til Egypts president Abdel Fattah al-Sisi der de krever en uavhengig etterforskning av drapet.

FOTO: ALSDARE HICKSON/FICKR

PAKISTAN:

Utdanning lamme

Universitetet Bacha Khan ble strategisk mål i blodig konflikt. Utdanning i Pakistan rammes av flere terrorangrep enn i noe annet land.

Terror

tekst Ingrid Nagell

20. januar kom meldingen fra Pakistan: Terrorister stormet Bacha Khan-Universitetet i byen Charsadda, nordvest i landet. 21 mennesker ble drept, de fleste studenter og ansatte.

– En terrorist stengte for den eneste inngangen til internatet, de andre skjøt mot studentene, forteller Arif Buneri til Universitas. Han bor i internatet for gutter, like ved universitetet.

Buneri forteller at medstudenten Kamran Khan varslet de andre beboerne, og vitner mener Khan skjøt en av terroristene med det som skal være et lovlig eid skytevåpen. I de pashtunske grenseområdene nordvest i Pakistan er det ikke uvanlig å eie mindre skytevåpen, selv for universitetstudenter.

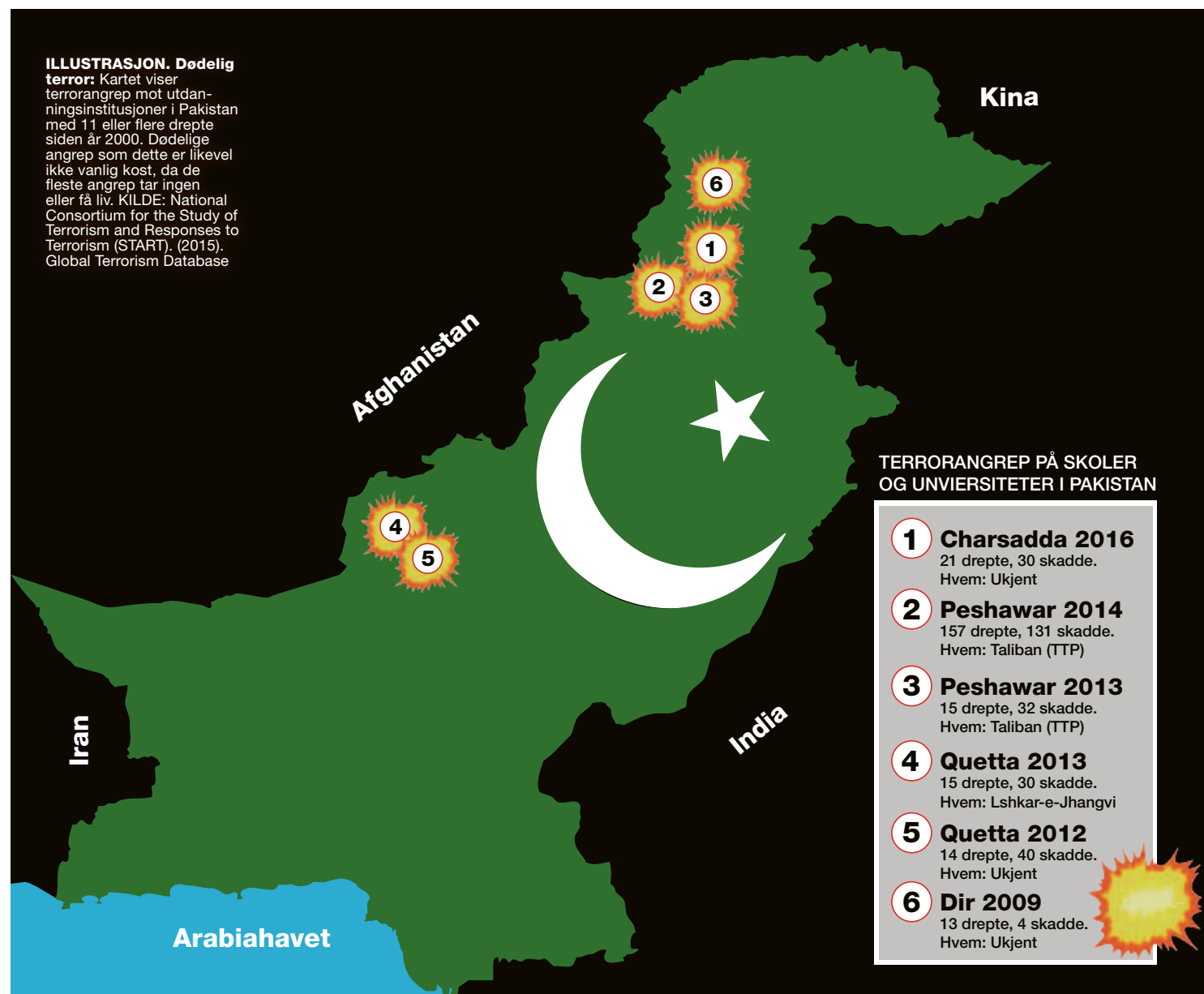
De fleste på Bacha Khan var imidlertid forsvarsløse, og Kamran Khan ble selv drept i det han forsøkte å flykte.

Trenger traumehjelp

Universitas snakker med masterstudent i sosiologi, Basit Khan, og foreleser Waqar Ali fra Charsadda via videokonferanse. Alvoret i rommet er til å ta og føle på, selv 7000 kilometer unna. Flere av de drepte var Basits venner og Waqars studenter.

– Det var et sjokk, vi trodde bølgen av terror var over. Folk er traumatiserte. Jeg håper at universitetet kan hjelpe med psykologisk hjelp når det åpner igjen, for nå finnes det ingenting, forteller Basit.

Waqar forteller at da Universitetet åpnet for å minnes de døde holdt han seg hjemme. Han turte ikke gå. Foreleseren var en av mange øyevitner. Han og kolle-

gaer flyktet fra kontorene hvor de hadde barrikadert seg og klarte å komme seg unna. Kamran Khan, studenten som skjøt mot terroristene, var en av Waqars studenter.

– Jeg føler meg ikke trygg, hverken hjemme eller på internatet. Jeg sliter med å sove uten medikamenter. Jeg er ikke klar for å dra tilbake, sier Waqar.

Utdanning rammes hardt

Pakistan er landet i verden som opplever flest terrorangrep mot skoler og universiteter. Mellom 2004 og 2013 ble utdanningsinstitusjoner i landet rammet av 724 terrorangrep, viser en rapport fra START/Global Terrorism Database. Ifølge rapporten skjedde flertal-

let av angrepene uten dødsfall, og terroristenes hensikt var trolig å lamme utdanningssystemet, og stenge campuser og skolebygg.

Likevel sitter massakren på Army Public School i Peshawar i 2014 fortsatt friskt i minnet. Over 140 mennesker ble drept, nesten alle var barn. Også fredprisvinneren Malala Yousafzai ble skutt av Taliban på en skolebuss i 2012.

– Angrep på utdanning er en veldig effektiv måte å terrorisere folket. Foreldre holder barna sine hjemme fordi de ikke vet om de er trygge. Slik paralyserer terror systemet, mener Basit Khan.

– Strategisk angrep

En fraksjon av det pakistanske Taliban tok på seg ansvaret for an-

«Det var et sjokk, vi trodde bølgen av terror var over.»

Basit Khan

grepet på Bacha Khan.

Gruppen, hvis navn kan oversettes til «elever», ser alt på annet enn streng religiøs utdanning som forbudt.

Noen dager senere uttaler lede-

ren av fraksjonen, Umar Mansoor, at angrepet bare er begynnelsen, og de vil «fortsette å rette angrepene mot alle universiteter, høyskoler og skoler i hele Pakistan».

– Det er for tidlig å si om slike angrep på skoler er en ny trend, men det er bekymringsfullt, sier Kristian Berg Harpviken, direktør ved Peace Research Institute Oslo (PRIO) og ekspert på Afghanistan og naboområdene.

I likhet med barneskolen i Peshawar var angrepet på Bacha Khan først og fremst av strategisk betydning, forteller Harpviken. Universitetets grunnlegger opprettet partiet Awami National Party (ANP), et pashtunsk nasjonalistparti.

Ukraina-krigen saboterer studiemuligheter

UKRAINA: Prorussiske opprørere og ukrainske regjeringsstyrker har brukt skole- og utdanningsbygg som militære baser og angrepsmål i krigen øst i Ukraina. Det viser en fersk rapport fra Human Rights Watch. Angrep på skoler og universiteter bryter med internasjonale forpliktelser om å beskytte skoler under væpnede konflikter.

Selv om mange elever har droppet ut, har flere lærere i Ukraina fortsatt undervisningen selv om forholdene øst i landet er mildt sagt utfordrende. Dette har gått utover læringskvaliteten og nå står mange videregående-elever i fare for å ikke klare opptakskravene til høyere utdanning.

Grisebillige byer å studere i

VERDEN: Mange land tilbyr dyr utdanning, og særlig britiske studenter klager over økende studiekostnader. Derfor har The Guardian laget en oversikt over byer hvor studenter får mest igjen for pengene ved å ta høyere utdanning. Kuala Lumpur, Warszawa, og Hsinchu i Taiwan troner øverst på lista. Deretter kommer Berlin, München, Taipei, Wien, Mexico City, Valencia og Toulouse. Kåringen

er basert på nivået på skolepenger og generelle levekostnader, og byer som har minst to universiteter.

FOTO: KAMASS/FLICKR

es av terror

Overlevde: Muhammad Junaid (t.h) og Basit Khan (t.v.) jobber og studerer på Bacha Khan Universitet. Foto: Muhammad Junaid.

– Forenklet kan konflikten i grenseområdene mot Afghanistan sees som en kamp mellom pashunske nasjonalister, ledet an av ANP, og radikale islamister frontet av ulike Taliban-fraksjoner, sier Harpviken.

Ikke støtte

Talibans sentralorganisasjon be- nektet å ha noe med angrepet å gjøre. Harpviken mener det er sannsynlig at undergruppen tok initiativet alene.

– Undergruppene i Taliban er små, mobile, og ikke spesielt avhengige av populær støtte. Noen ser på sivile, selv barn og ungdom, som legitime mål. Andre grupperinger har en langt mer avansert diskusjon. Dette kan være forklaringen på hvorfor sentralledelsen tar avstand fra angrepet, sier Harpviken.

Til tross for at Mansoor tok på seg skylden spekuleres det blant pakistanere i om India kan ha stått bak angrepet. Basit Khan mener det ikke det vil bli slutt på terroren i landet før den indirekte krigføringen mellom statene opphører.

– Konflikten mellom India og Pakistan er nærmest eksistensiell og preger mye av den politiske debatten i begge land. Det er ikke overraskende at mange i Pakistan legger skylden på erkerivalen India. Men i dette tilfellet tror jeg det handler om kampen om politisk oppslutning fra den pashunske befolkningen, sier PRIO-direktøren.

Rekrutterer fattige

Tall fra UNESCO viser at analfabetisme er utbredt i Pakistan. 20 prosent av menn og 30 prosent av

kvinnene i aldersgruppen 15 til 25 år kan ikke skrive og lese. Det er også et tydelig skille mellom byene og landsbygda.

– Uavhengig av hvilken samfunnsklasse man tilhører håper alle foreldre at barna deres får en god utdanning, sier Basit Khan, som er fast bestemt på å fullføre mastergraden, selv om livet nå er satt på vent.

Han understreker at utdanning er essensielt for å hindre rekruttering til terrorgruppene.

– Det er ikke vanlige pakistane- re som lar seg verve, men fattige tenåringer på landsbygda. Det er lettere for terroristene å manipulere ungdommer som mangler utdanning og legitime inntektskilder, sier studenten.

ingrid.nagell@universitas.no

Det politiske paradis

Melding hjem

Brita Søreng,
journalist i Universitas

Med ny president og historiske rettsforhand- linger seirer kanskje rettferdigheten endelig i Guatemala.

GUATEMALA CITY (UNI- VERSITAS): Etter et utmattende semester tilbrakte jeg fjorårets jule- og nyttårsfeiring i Guatemala. Fri fra lesesalene på Blindern stod jeg utenfor nasjonalpalasset i Guatemala City. Fire måneder tidligere hadde 100.000 mennesker protestert i gatene foran meg mot korrupsjon, og det var bare én måned unna starten på en ny presidentepoke. Mer faglig moti- vasjon kunne en Latin-Amerika- frelst student neppe ønske seg.

Det var surrealistisk å tenke på at her hadde protestene etter korrupsjonsskandalen La Linea funnet sted. Saken ble kalt «linjen» som en betegnelse på det korrupte nettverket i Guatemala. Det resulterte til slutt i at landets president og visepresident ble siktet og fengslet for grove bestikkelser og tollsvindel i august i fjor. Overraskende få ønsket å dele sine egne person- lige tanker om disse triumfene. Men min tidligere spansklærer kunne fortelle meg at også flere av landets borgermestere nå satt bak lås og slå.

Åpenbart gode nyheter, men dette kunne jeg ha blitt fortalt fra hybelen i Oslo også. Men hva kunne jeg egentlig forvente? Tilbaketrukkenhet og ydmykhet er kanskje ikke så uvanlig i et land preget av korrupsjon, undertrykkelse og utpreget gjeng- kriminalitet. Sivildet befolkningen hadde tross alt kun to utradi- sjonelle muligheter ved fjorårets presidentvalg: Å gi makten til en

kvinnelig korrupt sosialdemo- krat eller en komiker uten særlig politisk erfaring. Sistnevnte er også kjent for sine rasistiske ut- talelser mot urbefolkningen.

Paradoksalt var det nettopp urbefolkningen som avgjorde valget for komikeren og nåvæ- rende president, Jimmy Morales. Det er det ikke alle som tar frem superlativene for. Guatemala- nerne jublet kanskje der og da, men for å bedre situasjonen i landet trenger man å se langva- rige resultater. Til nå har altfor mange maktpersoner sviktet og for mange sivile lidd, tross løfter.

Men man kan skimte noen lys- glimt. I 2013 ble eks-diktator Ríos Montt funnet skyldig i fol- kemord og forbrytelser, som tok livet av over 200.000 mennesker under en av Latin-Amerikas blodigste borgerkriger. Det tok 20 år før rettsforhandlingene startet, og februar måned markerte star- ten på rettsprosessen som skal gi erstatning til rammede urfolks- kvinner. Ved hjelp av tolker og en ryddig saksgang blir nå krigso- frene hørt på sitt stammespråk. At et land med utpreget macho- kultur og svake institusjoner nå behandler forbrytelser om vold- tekt og sexslaveri er historisk.

Guatemala er beviset på at rett- ferdigheten kanskje seirer til slutt. Selv i land der det virker aller mest håpløst. Man skal bare ikke tørre å feire for tidlig.

universitas@universitas.no

debattredaktør: **Hanna Skotheim**
debatt@universitas.no 917 84 820
Frist: søndag klokka 17

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Utteksling skaper forhold og bygger karakteren

– At et forhold ikke tåler noe måneders fravær, er kanskje et tegn på at det ikke var ment å vare, mener rektor ved UiO, Ole Petter Ottersen. Dette skriver han på sin blogg, publisert på UiO sine sider etter Universitas sine førsteside 10. februar om at utveksling kan «knuse kjærligheten og karakterene». Ottersen spekulerer i om desken har tatt noen friheter, og skrevet en sak som ikke kan underbygges med dokumentasjon. Han mener et utvekslingsforhold kan bygge opp karakteren, heller enn å knuse den. Ottersen viser til undersøkelsen Erasmus Impact Study fra 2014, som viser at Erasmusopphold har positiv effekt på studentenes jobbmuligheter. –Og kjærligheten? Av de 75000 studentene som svarte på samme undersøkelse, hadde 27 prosent møtt sin livspartner gjennom utenlandsoppholdet, skriver Ottersen.

UiO trenger et teknologi og ingeniørfag fakultet

– Det er bred enighet om at vi må satse mer på teknologisk forskning og undervisning, men ved UiO satses det på at dette skal skje innenfor rammene av Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, skriver Knut Bjørlykke. I et leserbrev på Uniforum spør han seg om dette er nok med tanke på landets behov for teknologer. Han mener det har vært vanskelig å få til en større satsning på teknologisk forskning og undervisning fordi prioriteringen av ressurser mellom grunnforskning og anvendt forskning kan være vanskelig og konfliktfylt. –Et eget fakultet for teknologi og ingeniørfag vil få en friere stilling og vil ikke behøve å kjempe om midler fra instituttene, skriver Bjørlykke som en mulig løsning.

TATT FRA INTERNETT

Ukas kommentarfelt: Utveksling setter ikke karakteren i fare

«Jeg er skråsikker på at et utvekslingsopphold bygger karakteren! Ole Petter Ottesen,»

Under kultursaken: «Grenseløs kjærlighet?»

Ukas tweet

@justervesen: Kjære Lånekassen. Øk stonaden. Studenter har ikke engang råd til skolebøker etter å ha kjøpt splitter nye MacBook Pro's og iPhone 6 4. feb

Sagt i forbindelse med debatten rundt 11 måneders studiestøtte og økt studielån.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Ikke tving meg til å bli vegetarianer

Vegetartvang

Petter Kaland Melsom, 2. nestformann i FpU

Studentparlamentet på UiO vil innføre «kjøttfri mandag». Sagt enklere: de vil forby kjøtt og fisk på mandager i studentkantinene. Det er en farlig tanke.

Jeg vil ikke å starte en diskusjon om hva som er god mat, eller hva som er sunt. Spørsmålet er om det er riktig at politikere skal bestemme hva du spiser.

For de fleste er «kjøttfri mandag» ikke vanskelig å unngå. Vil man ikke spise vegetarmat kan man spise et annet sted eller ha med matpakke. Men en politiker som kan forby kjøtt i en studentkantine, kan vel tenkes å forby kjøtt andre steder også? Hva med å forby matbutikker å selge kjøtt og fisk?

Derfor bør vi si nei til kjøttfri mandag, til forsvar for enkeltmenneskets frihet.

Men tvangstankene rammer dessverre ikke bare unge og friske. I Bergen har for eksempel Miljøpartiet de Grønne foreslått at alle kommunale institusjoner og kantiner skal bli kjøttfrie på mandager. Det betyr at de aller svakeste skal tvinges til å spise vegetarisk mat. Demente eldre på sykehjem som har lyst på kjøttkaker eller laks, skal få nei. De eldre kan ikke spise et annet sted eller handle mat på butikken. De er fullstendig avhengig av politikerens velvilje, og det får de ikke av grønne politikere. Dette er lavmål, og viser hvem som må betale når Miljøpartiet gjennomfører sin miljøpolitikk med tvang.

«Kjøttfri mandag» er en svært dårlig ide. Men man må gjerne bruke ytringsfriheten sin til å snakke varmt om vegetarmat.

Hvorfor tysk?

Rekruttering

Øyvind Sundstrøm, masterstudent i Tysk ved UiO og studentrepresentant ved Nasjonalt fagråd for tyskfaget.

Fremmedspråkstudiene ved universitetene har slitt med lav rekruttering og stort frafall i flere år. Det er ikke mange studenter som fullfører en grad, og av de som kommer seg gjennom et årsstudium, er det få som går videre med språkstudiene.

Norge trenger folk med høy språkkompetanse, og da spesielt tyskkompetanse. De siste årene har jeg lest en rekke artikler i norske aviser om hvor viktig det er å lære tysk. Utdanningsinstitusjonene og fagmiljøene har i den anledning hoppet på NHOs tyskkampanje, og etter mange år med dårlig rekruttering og høyt frafall er dette forståelig. Men hva sier dette om fagets potensielle framtid

og rolle i det norske samfunnet? Er institusjonene og fagmiljøene villige til å redusere fagets betydning og innhold for at det skal passe inn i NHOs markedslogikk?

Tyskfaget i høyere utdanning er ikke et språkkurs som eksisterer for å forhindre at norske bedrifter ikke trækker potensielle tyske foretningspartnere på tærne. Jeg har liten tro på NHOs rekrutteringsstrategi, og har aldri møtt en tyskstudent som har begrunnet studievalget med at «næringslivet trenger det». Dessuten går ikke de fleste som studerer fremmedspråk på masternivå til næringslivet, men til skolen. Det er altså andre verdier og interesser som styrer studievalgene. Det er bra at man vil fremme interessen for tysk og fremmedspråk, men jeg savner et mer kritisk fokus på hva denne strategien kan gjøre med fremmedspråkstudiene og rekrutteringa på sikt.

Vold og overgrep på pensum

Pensum

Linn Renate Nygård Bugge, saksbehandler i JURK

noe som får liten oppmerksomhet i ulike studieretninger.

For eksempel viser rapporten «Overgrep mot eldre», at eldre utsatt for vold og overgrep ikke får god nok hjelp. Rapporten viser et behov for økt kunnskap og kompetanse blant yrkesgrupper som er i kontakt med eldre. Dette arbeidet må starte allerede i utdanningen.

Kunnskap er avgjørende for at vold og overgrep skal avdekkes på et tidlig tidspunkt og bekjempes. Oppdatert kunnskap om hva vold er, er nødvendig for at alle former for vold fanges opp.

Per i dag varierer det hvilke utdannelser som har vold og overgrep på pensumlisten. Det var derfor gledelig å lese i Universitas novemberutgave at Kunnskapsdepartementet vil ha vold og overgrep på pensum for lærerstudenter. Mer av dette – takk!

Svaret er ja. Vold er mer enn bruk av fysisk makt for å skade andre. Vold er av både fysisk, psykisk, seksuell, materiell og økonomisk karakter. Voldsbegrepet er videre en mange tror, og dette er

FORSKERINTERVJU

IT-idealisme

Alfred Bratterud har forsket seg fram til et revolusjonerende operativsystem som sparer penger, redder miljøet og sikrer personvernet ditt.

IT

tekst Kristina Holt
foto Erlend Dalhaug Daae

Det er godt å være tilbake på Blindern», slenger Alfred Bratterud fornøyd ut, idet han kommer trillende inn fra det forblåste gråværet med en barnevogn. For øyeblikket nyter han tilværelsen som nybakt pappa og IT-grunder. Informatikk- og logikk-studiene fra UiO førte til en stipendiatstilling og et stortilt forskningsprosjekt finansiert av HiOA. Resultatet ble «IncludeOS», et nytt operativsystem som har vekket oppsikt internasjonalt

Mikro

– IncludeOS, som navnet indikerer, inkluderer operativsystemet i programmet fremfor å installere programmet i et operativsystem, sier Bratterud. Forvirret? Se faktaboksen! Alle datamaskiner kjører et operativsystem. Din egen datamaskin kjører kanskje Windows, Mac OSX eller Linux. Operativsystemet står klart til å utføre alle slags oppgaver, enten det er å spille lyd gjennom høyttalerne dine, bruke webkameraet eller laste ned filer fra internett. IncludeOS inkluderer kun de funksjonene et program behøver for å kjøre. I stedet for å kjøre hele Windows for å kjøre Spotify, kan du se for deg en versjon av Spotify som inkluderer funksjonene fra operativsystemet for å laste ned filer fra internett og spille dem i høyttalerne dine.

– IncludeOS er laget for å kjøre ett program om gangen. Det gjør alt mindre komplisert og dermed mer ressurseffektivt, forteller Bratterud.

Forskningen har ikke bare konsekvenser for lommebøkene til gründere i Silicon Valley – den kan minske klimautslipp. De enorme dataparkene som sørger for at nettsiden laster på sekunder krever for eksempel enorme mengder strøm, og dette er bare en av de ressurskrevende elementene i det vi i dagligtalen omtaler som internett.

– Det som er så gøy med informatikk er at det som går fortest, også bruker minst strøm, sier Bratterud.

Oppdeling gir økt sikkerhet

Det nye operativsystemet er designet for virtuelle maskiner og hovedsakelig ment for å kjøre webtjenester i nettsky (se faktaboks).

Å dele opp en webtjeneste på denne måten kalles «micro-services», og gir økt motstandsdyktighet mot feil og angrep utenfra.

Ifølge Bratterud er det mulig å kjøre flere programmer samtidig på samme fysiske maskinvare, men det forutsetter at disse kjører i hver sin virtuelle maskin, noe som øker sikkerheten.

– Når hvert program isoleres fra hverandre, vil ikke et virus i det ene programmet kunne smitte over på det andre. Det er fordi de ikke deler noe annet enn maskinvaren, sier Bratterud.

Med hodet i skyene

IT-akademikeren er opptatt av løsninger som sparer energi og miljøet. Han mener det blir mer og mer opplagt hvilke fordeler og muligheter den nye nettsky-teknologien fører med seg.

– Man trenger ikke alle de unødvendige funksjonene som følger med i disse generelle operativsystemene når man skal kjøre programmer i en i sky. Det eneste man trenger er nettverk og disk, noe som er enormt plassbesparende og ikke minst bærekraftig, hevder han.

Bratterud forteller at IncludeOS har et potensiale for å nå ut til mange brukere, spesielt for dem som ønsker å kjøre sine tjenester i nettsky. Men han understreker at det IncludeOS nok ikke vil erstatte store OS som Windows eller Linux.

Datateknologi for dummies

- Operativsystem (OS): Grunnleggende systemprogramvare på datamaskin som tildeler forskjellige ressurser som lagringsplass, minne, vinduer på skjermen etc. til programmer (Chrome, Spotify etc). Eksempler på operativsystemer er Microsoft Windows, Apple OSX, Ubuntu (en variant av Linux).
- Virtuell maskin: Programvare som simulerer en frittstående datamaskin. Den gjør at man kan installere og kjøre flere operativsystemer på samme fysiske maskin, uten at disse kan forstyrre hverandre.
- Hardware: Maskinvare som består av de fysiske delene av en datamaskin (nettverkskort, disk og minne).
- Nettsky: En stor mengde fysiske maskiner som alltid er på og koblet opp mot internett. De største nettskyene er Amazon EC2, Microsoft Azure og Google Compute, der hvem som helst kan leie seg plass (typisk virtuelle maskiner) for å kjøre sine tjenester. For eksempel artistprogrammet til by:larm.

Steinørkenen

Blinderns første arkitekter ønsket å skape en åpen og tilgjengelig campus, med varme materialer og moderne arkitektur. Arkitekter og studenter er derimot uenige om hvor godt Blindern fungerer i dag.

Arkitektur

tekst og foto Håkon Benjaminsen

I dag står Blindern som noe unikt blant norske universiteter med sine høye kontorbygg og grønne parker omgitt av et landskap i stein og betong. Fortidens arkitekter ønsket å fylle campus med folkeliv og aktivitet.

– Blindern er kjent for å føles fremmed, sier arkitekturpsykolog Oddvar Skjæveland.

Han er skeptisk til om arkitekturen på Blindern fungerer godt nok i studiehverdagen. Han for-

klarer at størrelsen på blokkene på Blindern fort kan føles dominerende.

– Massive blokker spredt over et stort område uten lokale og sosiale møteplasser kan virke overveldende og hemme trivsel og psykisk helse, spesielt for nye studenter, mener Skjæveland som har spesialisert seg innen miljøpsykologi.

Samtidig peker han på flere mulige problemer inne i Blinderns mange fakulteter. Bygd med mørke materialer og med lite naturlig lys mener Skjæveland at byggene fort kan virke utrivelige.

– Varierte arbeidsrom er viktig. Det er gjort undersøkelser på bruk av grupperom, og det viser at enkle grep som å opphøye visse områder eller skape åpne og lyse arbeidsplasser, fører til økt bruk.

Psykologen mener også det må være mulig med god kommunikasjon mellom foreleser og studenter, samt at studentene skal kunne ha god kommunikasjon med hverandre.

– Blinderns auditorier er eksempler på arbeidsrom lite egnet dagens studenter. Her sitter studentene som om de var på kino, og foreleser må fokusere mer på

å trekke studentene ut av denne «kinomodusen» enn på pensum.

Rasjonelle ideer og demokratiske prinsipper

Da de første byggene ble reist på nedre Blindern på begynnelsen av 1930-tallet, fikk arkitektene sterk kritikk for å ha bygget «fabrikklignende konstruksjoner».

Det var det arkitektene ønsket. Inspirert av amerikanske universiteter skulle den nye arkitekturen fremme et ideal. Rasjonelle ideer og demokratiske prinsipper. Greske søyler og overdådig dekor, slik som på Det juridiske fakultetet på

Karl Johan, skulle bort. Utdannelse skulle være tilgjengelig for alle. Mellom fakultetene ble det laget en samlande akse som skulle strekke seg fra nord til sør. Her ble det lagt opp møteplasser for studentene i form av grøntområder og åpne plasser.

Savner studentstemmen

– Hvor er alle studentene? Spør Erik Langdalen, professor i arkitektur ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo.

Det er tirsdag ettermiddag og klokken nærmer seg fire. Langdalen står på plassen utenfor Helga

1 **Transportåre:** Dagens arkitekter mener Blindern viser en klar retning i norsk arkitekturhistorie og gir skryt til den helhetlige arkitekturen i tegl og tre. Men blant 1960-tallets funksjonalistiske fakulteter står uteområdene tomme store deler av døgnet.

2 **Storfavoritt:** Georg Sverdrups hus er studentenes storfavoritt blant Blinderns bygninger. Bygget viser også en ny retning innen arkitektur på campus, med rom ment for konserter og andre arrangementer. Gode lysforhold i lesesaler og arbeidsrom er også viktig for både studentene og de ansatte.

3 **Kritisk til kunst:** HF-fakultetet sett igjennom skulpturen utenfor byggets hovedinngang. Arkitekturprofessor Erik Langdalen setter stor pris på arkitekturen på Øvre Blindern. Skulpturene som står foran de ulike fakultetene er han derimot kritisk til.
-- Skulpturer er kanskje ikke hva man først og fremst trenger på et universitet. Her trenger man kanskje brukbare studenttilbud som gode sitteplasser og kafeer, sier professoren.

«Hvor er alle studentene?»

Erik Langdalen,
arkitekturprofessor

►► Engs hus. Den er tom og han venter. Få minutter etter slår klokken hel og byggene rundt han tømmeres for studenter. I løpet av et øyeblikk er han omgitt av mennesker, men knapt femten minutter senere er plassen tom igjen. Langdalen påpeker at verken denne plassen eller Blindernparken har noe som legger til rette for sosial aktivitet.

– Det må tilrettelegges for studentenes behov. Her trenger man skjermede sitteplasser og utekaféer, sier han.

Langdalen mener arkitekturen på Blindern viser at arkitektene fikk holde på som de ville og han savner

studentstemmen blant steinblokkene. Men Blindern campus er på ingen måte autoritær og det er positivt.

– Aksen leder ikke opp til en statue av en rektor, sier han.

Glad i etter hvert

Studentene Universitas har snakket med mener Blinderns arkitektur kan føles utdatert og som et sted man er lite velkommen første gang man besøker det, men

at man blir glad i campuset etter hvert. Andre setter pris på Blinderns historiske arkitektur. En av de er masterstudent Brage Pedersen:

– Blindern har en nøktern og avslappet stil som jeg liker, sier han. Men jeg følte det annerledes første gang jeg kom hit.

Vil modernisere

Universitetsadministrasjonen bekrefter at en av dagens utfordringer for Blindern er at campus er dominerende. Arkitekt Leif Jarle Haugen fra Eindomsavdelingen ved Universitetet i Oslo sier at universitetet arbeider for å lette Blinderns arkitektoniske uttrykk, både inne og ute.

– De nederste etasjene i bygningene på Øvre Blindern er i senere tid åpnet opp med nye fellesarealer og

kaffebarer, sier han. Og fortsetter: – I Georg Sverdrups hus vil første etasje i løpet av høsten bli bygget om og fremstå i ny drakt, med færre bøker, lavere bokhyller, varierte arbeidsplasser og åpent mot Blindernparken.

Nymotens signalbygg får slakt

Det var viktig for Blinderns tidligere arkitekter at campus fremstod samlet. Alle fakultetene ble derfor bygget i de samme materialene, tre, tegl og betong. Det har blitt mindre viktig i nyere tid. Både Georg Sverdrups hus og Informatikk-bygget ved Forskningsparken står i klar kontrast til resten av Blindern. Studenter Universitas har snakket med mener Georg Sverdrup ligger som et godt, samlenende sentrum på campus.

– Storflott! Sier en gruppe fysikkstudenter som går forbi.

Arkitektene er helt uenige.

– Universitetsbiblioteket er ikke et spesielt vellykket bygg, sier professor Langdalen og rister på hodet. Han synes det var arrogant av arkitektene å ikke forholde seg til den eldre arkitekturen som ligger rundt.

– Bygget ligger som et fremmedelement her, samtidig som det bryter aksene mellom øvre Blindern og

Fysikkbygningen, mener han.

Langdalen får støtte fra arkitekturprofessor Einar Dahle, som

mener biblioteket er et feilvalg.

– Biblioteket er på mange måter flott, men fremstår mye mer autoritært enn resten av Blindern. Det bryter også den arkitektoniske helheten i tegl og glass, sier Dahle.

Psykolog Skjæveland mener dette illustrerer skillet mellom hva studenter og arkitekter mener når det kommer til arkitekturen på Blindern.

– Arkitektur har to aspekter, sier han, og fortsetter:

– Et symbolsk aspekt, som går ut på hvordan arkitektur oppfattes, og et funksjonelt aspekt, som går ut på den spesifikke bruken den type arkitektur tilrettelegger for.

Ifølge Skjæveland er det gjort en rekke studier på forskjellene mellom arkitekter og den vanlige mann i gata.

– Dessverre ser man ofte at arkitekter ser mest på det funksjonelle, mens mannen i gata legger vekt på det symbolske, hvilket liv og aktiviteter som finnes der, sier han.

Han forklarer at i Blinderns tilfelle førte dette til veldig stor skala

4 Steinørkenen: Frederikke-plassen ligger i dag uten studentaktivitet store deler av året. En steinørken omgitt av stål og glassfasader, befolket av nomader av studenter i evig bevegelse mellom fakultetene.

5 Porten til Blindern: Ettermiddagssolen lyser igjennom inngangspartiet til Fysikkbygningen. Fortidens arkitekter ønsket at Blinderns første bygg skulle stå som en hovedinngang til Blindern. Etter hvert håpet de også at universitetet skulle ekspandere sørover til Majorstua og Frogner. Men med ankomsten av t-bane og trikk ble knutepunktene flyttet til andre deler av Blindern, og Fysikkbygningen står igjen som det sørligste punktet på campus.

på bygningene og med få tilbud til studentene i uteområdene.

Studenter må ta eierskap

Klokken nærmer seg fem på Frederikke-plassen. Studentene flokker igjen ut fra byggene rundt arkitekturprofessor Langdalen. De strømmer over plassen og forsvinner bak fakultetsbyggene. Professoren har likevel flere positive ting å si om Blindern.

– Blindern har et helhetlig universitetsområde som er viktig med tanke på etableringen av et godt studentmiljø.

Langdalen utdyper at et universitet med en klar arkitektonisk identitet kan legge til rette for at studentene tar i bruk campus som de selv ønsker.

Hvis studentene ønsker å fornye sitt eierskap til campus, så er det uteområder som Frederikke-plassen og

Blindernparken hvor dette er mulig, mener han.

kultur@universitas.no

anmelderredaktør:
pia.sandved@gmail.com

Pia Sandved Berg
955 50 988

ANMELDELSER

Plate:

Taffelmusikk med tøflene på

Mye i vente, men lite å melde.

Tellef Raabe er nå klar med debutplaten *Idiographic*. Mannen uten ansiktsuttrykk kommer fra Ålesund, og med sin synt-hfylte indiepop marsjerer han inn i det norske folks hus og hytter. Hypen har prøvd å fortelle oss at denne platen er noe vi lenge har ventet på; lista er lagt.

Førsteintrykket er forbasket godt! «Just Kids» er første låt ut og lover oss et album med trommer som faller fra hverandre, en bass som aldri sover og introvert dansing. Enkle repeterende tekstlinjer kastes ut i luften. Tellefs myke baryton, vregnte bass og stressede arpeggio-synth kan enklest beskrives som en fusjon av Joy Division og Tame Impala. Prognosene for de resterende ti låtene er gode.

Singelen «Flying on the Ground» er nok et velfungerende verk. Sførisk er det mørkt og behersket før refrenget løfter oss noen centimeter fra bakken. Tellefs søster kommer inn som et solglimt i en ellers overskyet himmel, med en bakgrunnsvokal som står i stil med brorens jordnære entusiasme. En

Idiographic
Av: **Tellef Raabe**
Plateselskap: **Riot Factory**
fremragende låt. Men fra nå går det nedover.

Tempoet dras ned, rytmene flyter ut-over og dynamikken svikter. Resten av låtene er preget av lidenskap som ikke når helt frem, verken i musikken eller i tekstene. Selv om flinke musikere glimter til, blir det fort forutsigbart. Avmålt fremføres de vakre, men akk så uengasjerende låtene. En blir lett stående på sidelinjen og applaudere nøkternt. Undertegnede lurte mest på om det var bra eller bare produsert i stykker.

Tellef serverer oss taffelmusikk med tøflene på. Det blir rett og slett kjedelig. Men i klang-havet finner vi også skatter slik som «Sister» og «of Smiths friends» hvor råskapen skjærer gjennom. Likevel sitter vi igjen som likegyldige vitner uten evne til innlevelse, uten motivasjon nok til å høre albumet i sin helhet igjen.

Philip Johannesborg
philipaj@universitas.no

Tilbakelent tidsmaskin

2000-talls hip-hop var bedre på 2000-tallet.

Ivan Ave er åpenbart en som digger tidlig 2000-talls «feel-good» hip-hop. Han er ikke ute etter å videreutvikle trendene som preger dagens scene. Han gjør det han synes er fett, og det er å lage musikk som han elsket i sin egen ungdom. Beatsene er gjennomgående behagelige og de flyter bra. Det *samples* og det *scratches*, og med låter som dansevennlige «I Do» er det lett å føle seg nostalgisk. Ivan Ave legger ikke skjul på sin forkjærlighet for den eldre, autentiske og upretensiøse musikken.

Fortellinger om hverdagslivets skjønnhet går igjen i de fleste tekstene. Med sjarmerende linjer som for eksempel «*My mind running like butter on toast*» fra singelen «The Circle» eller «... *skinny dipping with thick chicks / hoping they know about shrinkage*» fra «Once Again», er det vanskelig å aktivt mislike Ivan Ave.

Helping Hands
Av: **Ivan Ave**
Plateselskap: **Jakarta**
Det står respekt av at han er tro mot stilen sin, som på tross av det

noe utdaterte uttrykket har gitt ham suksess også i utlandet. At telemarkingen i tillegg rapper komfortabelt på engelsk er imponerende. Uttalen er feilfri. Derimot skorter det litt på formidlingsevnen, som jo er alfa/omega for enhver rapper. De velskrevne tekstene hans drukner i *jazza beats* og vakre harmonier. Rappingen er så henslengt at tekstene dessverre ikke får noe særlig gjennomslagskraft. De krever ikke oppmerksomheten din, og albumet ender litt for fort opp som bakgrunnsmusikk.

Helping Hands er et debutalbum Ivan Ave kan være stolt av. Det er bra. Likevel mangler det noe ensformige albumet slagkraft og de gode enkeltstående låtene som gjør gode debuter til fantastiske debuter.

Vilde Boberg Svineng
universitas@universitas.no

Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

Radio Nova

Mandag
06.00: Democracy Now!
07.00: Frokost
09.00: Novarkivet
10.00: Das Kapital
10.30: Novamusikk
11.00: A-lista
12.00: Novamusikk
19.00: Bra Trommis
20.30: Sort Kanal
21.30: Lillesalen konsertserie
22.00: Overkill
23.00: Rolige Vibber
23.30: Électronique
00.00: Fri Form Radio

Tirsdag
06.00: Democracy Now!
07.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur
10.00: Vitenselskapet
10.30: Grenseløst
11.00: Teknova
11.30: Novamusikk
21.30: Dag for dag

Onsdag
06.00: Democracy Now!
07.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur
10.00: Tekstbehandlingsprogrammet

11.00: Novamusikk
16.30: Snakker ikke norsk
17.30: Novamusikk
19.00: Kvegels
20.30: Country Barn
21.00: Spillmatic
22.00: Funkiga Timmen
23.00: Neu

Torsdag
06.00: Democracy Now!
07.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur
10.00: Nova Noir
12.00: Det Fiktive Selskab
17.00: Ærlig talt

Fredag
06.00: Democracy Now!
07.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur
10.00: Opplysningen 99.3
11.00: Nyhetsfredag
12.00: Radiotjenesten
12.30: Skallebank
13.00: Novamusikk
19.00: Nova Nedstrippa
20.00: Goodshit
21.00: Nova Amor
22.00: Dub Dubhead
23.00: XO Hiphop

Lørdag
01.00: Novanatt
09.00: Best of Frokost
11.00: Novamusikk
16.00: Reserverbenken
17.00: Lillesalen konsertserie
18.00: Pils og plater

Søndag
01.00: Novanatt
07.00: Tanketog
12.00: Dokunova
12.30: Klagenemnda
14.00: Du skulle ha vært der
15.00: Sorgenfri
16.00: Snakker ikke norsk
17.30: Novamusikk

Utstilling:

Uforløst potensiale

I disse dager har Nasjonalmuseet en utstilling om restaureringsprosessen til det tsjekkiske praktbygget *Villa Tungendhat*, i det som er den første utstillingen i Villa Stenersen noen sinne. *Villa Tungendhat* i Tsjekkia er det best bevarte eksemplet på arkitekten Ludwig Mies van der Rohes tidlige funksjonalisme. Den regnes som en av verdens viktigste innen villaarkitektur og er på UNESCOs verdensarvliste. Utstillingen dokumenterer *Villa Tungendhats* historie og arbeidet med å restaurere huset.

Selve presentasjonen er ikke spektakulær på noen måter. Fremstillingen er klassisk og rett og slett kjedelig gjort. Den er visstnok levert som den er fra Tsjekkia. Hovedsakelig består den av bilder og plan-sjer, i husets andre etasje, i tillegg til en 45 minutter lang film som vises i et siderom. Utstilling blir dermed noe for de spesielt interesserte. Men om du er en av disse spesielt interesserte, så reddes det hele av en ivrig omviser med inngående kjennskap til husets dramatiske historie og restaureringsprosess.

Det er lett å se at *Villa Tungendhat* var en inspirasjonskilde for arkitekt Arne Korsmo i arbeidet med Villa Stenersen. Parallellene mellom de to husene er mange, som glassrommet, planløsning, konstruksjons- og materialevalg. Man kan spørre seg om hvorfor det ikke er gjort mer ut av dette poenget. Ved å utnytte kontrasten til et *Villa Tungendhat* som er restaurert tilbake til fordums prakt kunne man brukt utstillingen til å få frem noe viktig: Villa Stenersen, en av de mest sentrale bygningen innen norsk funksjonalisme, forfaller og trenger sårt oppmerksomhet.

Mari Mjaaland
mari.mjaaland@universitas.no

Villa Tungendhat
Av: **Ludwig Mies van der Roe**
Sted: **Villa Stenersen**

Aggressiv trykking

Hvem: **Neo-Haugianere**

Hvor: **På t-banen**

Når: **Aldri mer**

Joakim Pedersen Berg, journalist

Ukas anbefaling

Kompetansen du trenger

Arbeidslivet skriker etter kulturell kompetanse, en evne til å tilpasses sine omstendigheter – kort sagt, ferdigheter som gjør at den aktuelle kandidaten passer inn både på arbeidsplassen og i livet ellers. Men å opparbeide seg slike såkalte «soft skills» samtidig som man i beste neo-haugianske stil lever ut sitt liv som selverklært mønsterstudent og representant for generasjon prestasjon, kan fremstå som en

overmåte omfattende oppgave. Derfor kan det være lurt å begynne i det små. Og hva kan vel være et bedre og mindre delmål enn å lære seg hvordan dørene på t-banen funker? Du trenger faktisk bare trykke på faenskapet én gang. De er programmert til å åpne seg på bakgrunn av det ene trykket, så det er ingen grunn til å ta ut all energi og frustrasjon på Ruters dører. Skjerpings.

Dårlig vær, dårlig stemning

Hvor: **Innafor Ring 3**

Hvem: **Bil- og barneelskere**

Når: **Idet gradestoken passerer minus fem**

Mari Mjaaland, journalist

Ukas advarsel

AdVÆRsel

Meteorologisk institutt melder at vinterværet kommer snikende tilbake. Og det da vi trodde vinteren var avlyst. Som om vi ikke har nok å stri med. Den innkommende værfronten er et skår i gleden for selv den mest ihuga ski-entusiast. For med snø og kulde blir det bråk. Miljøpartiet de grønne har sørget for færre parkeringsplasser og visstnok gjort det umulig å leve i denne byen. Mer snø betyr fjerning av

flere parkeringsplasser. Det er ingen nåde. Nå kommer facebook og avisene til å renne over av innlegg fra iltre bilentusiaster som maser om de stakkars bilene sine. Og med kulden kommer enda iltrere mødre ut av dvalen. Damene setter all sin sosiale kapital i sving for å hindre sine kjære små i å dø en tidlig, eksosfylt død som følge av Oslofyltlufta. Det er bare å deaktivere facebook og si opp avisene dine.

Bok:

Huslig glede

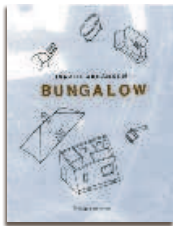
Inghill Johansens bok *Bungalow* er nesten kjedelig i alle sine hverdagslighet. Men her ligger også styrken, for ut av det fargeløse trer en sart og øm fortelling om en alminnelig middelaldrene kvinnes liv.

I Bungalow møter vi en jekperson. En middelaldrende kvinne som bor i et hus faren bygde for lenge siden. Et hus som gav opp den dagen moren døde. Plutselig går alt rundt henne i oppløsning. Noe hun konstaterer med fatning. Uten sentimentalitet

og store ord vedkjenner hun seg hvordan livet har blitt, sine egne begrensninger og personlige lyter.

Gjennom å skrive om alle livets trivialiteter og tingene som utgjør hverdagen manes det frem av et bilde av en kvinne som lever et liv ingen drømte om som barn. Språket, bruken av korte, ofte ufullstendige setninger, gjør boken lett og antydende, heller en bombastisk og konkluderende. Kombinert med nøkterne beskrivelser fungerer det hele, fordi

det aldri bikker over i det sentimentale. Johansens bruk av huset, bungalowen faren bygde, som bilde på livet som går opp i sømmene fungerer godt. Gjennom materialets oppløsning tar hun for seg individets tilknytning til familie og mulighet for å løsrive seg fra egen historie. *Men nå forstår jeg at jeg har tatt feil, det er omvendt. Det er ikke jeg som trenger huset, det er huset som som trenger meg. [...]det er jeg som holder tiden i det oppe.*

Bungalow

Av: **Inghill Johansen**

Forlag: **Forlaget Oktober**

Bungalow er ingen spektakulær historie, men en saktmodig og fin liten fortelling om en middelaldrende kvinne som har avfunnet seg med det som ble livet.

Mari Mjaaland
mari.mjaaland@universitas.no

Film:

Skjeggete publikumsfrieri

Regissør Nils Gaup er på viddene for å fri til den norske folkesjela.

Historisk inspirerte manus skal redde norsk film. Historien om *Birkebeinerne* er i attpåtil dynket i elementer nordmenn elsker. Gjør deg klar for barske menn med skjegg, storslått norsk natur og en altfor lang skitur.

«Han er en flott jævel», spytted ut av Torsteins (Kristofer Hivju) skjegg. Den lille jævelen han referer til, den avdøde Kong Håkon Sverresons sønn Håkon, er Birkebeinerne eneste gjenværende tronarving, og må fraktes i sikkerhet. Rikets jarl Gisle (Pål Sverre Hagen) jakter nemlig tronen med de dansk-sympatiserende Baglerne i ryggen.

Norges skjebne avhenger av at de to Birkebeinerne Torstein og Skjervald (Jakob Oftebro) får fraktet Håkon Håkonsson over Østerdalen til Nidaros. På reisen får vi se filmens beste scener, med troverdig, blodig slossing og fløyelsmyk skikjøring, akkopagnert av fantastisk filmmusikk. Når Hivju brøler høyt og dyrisk, og Oftebro får leke litt Legolas på treski koser publikum seg skikkelig.

Dynamikken mellom de to hovedrollenehaverne og barnet er tidvis sjarmerende, men redder aldri helt inn filmens svake side – personskildringene. Hivju er god bare når han skriker, spiser eller sloss. De mest overbevisende følelssescenene er det en baby som står for. Den gjør til gjengjeld en glitrende figur i rollen som spedbarn.

Birkebeinerne

Regissør: **Nils Gaup**

Med: **Kristofer Hivju, Jakob Oftebro, m.fl.**

Mye blir like vel tilgitt så snart det klippes til virkelig gode actionscener og naturbilder. Gaup og manusforfatter har gjort en strålende jobb med narrativ, fotografering og historisk korrekthet. Birkebeinerne havner et sted mellom skifilmen Supervention og Game of Thrones, men med norske helter som i Max Manus. Det lukter suksess.

Morten Oftedal Schwencke
@universitas.no

Kulturkalender

GIRLS: Sesong 5

Førpremiere på Girls sesong 5

17 ons Det er mange som gleder seg til den nye sesongen av den amerikanske suksess-serien Girls. I kveld kan du få en snikblikk på sesongens to første episoder, cupcakes og goodiebags. De to sistnevnte tingene kanskje ikke helt i tråd med seriens budskap, men hvem bryr seg? Det er jo gratis. **Parkteatret, kl. 18.30**

Biørnegildet: 50-tallsfest

17 ons Realistforeningen arrangerer festival, og inviterer til 50-tallsfest. Musikken er det Eriksens Swing Ensemble som står for. Liker du å kle deg ut, mimre tilbake til de dager da kjøkkenet fortsatt var kvinnens domene, og danse swing eller noe som ligner litt, er RF-kjelleren stedet å være denne onsdagskvelden. **RF-kjelleren, kl. 20.00**

Biørnegildet: Pub-til-pub + Razika

19 tor Pub-til-pub-runder har siden tidenes morgen vært blant studenters absolutte favorittaktiviteter. Om sommeren drar vi til Magaluf for å bedrive det, i kveld trenger du ikke å dra lenger enn til Blindern. I tillegg blir det konsert med Razika. **Vilhelm Bjerknes' hus, kl. 18.04**

Slippkonsert / Støv

Det selvtilurte debutalbumet til bandet Støv er snart ett år gammelt. Det fikk gode anmeldelser i mange norske aviser, deriblant Universitas. Nå kommer de med nytt materiale, men ryktene sier at vi også vil få et gjenhør med de gamle slagerne. Du rekker til og med en tur innom pub-til-pub-runden først. **Revolver, kl. 21.00**

Ung i Operaen: Anna Karenina

Dersom du ikke allerede er kjent med det: Ung i Operaen er en konsept som går ut på at man enkelte kvelder kan få operabilletter billigere bare fordi man er ung. Denne kvelden er det Tolstojs episke og tragiske fortelling om Anna Karenina som settes opp. **Den Norske Opera & Ballett, kl. 18.00**

I dybden: Forugh Farrokhzad

Farrokhzad er en svært viktig, kvinnelig iransk forfatter, som har spilt en sentral rolle for den iranske kvinnebevegelsen, og som døde altfor ung. I kveld settes hennes forfatterskap under lupen på Litteratur på Blå. **Blå, kl. 19.00**

kulturredaksjonen@universitas.no

Gi oss beskjed om arrangementer på epost: **universitas@universitas.no**

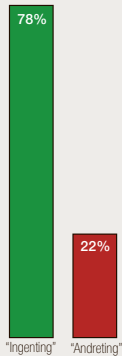
Nytt å (an)-melde

Anmelderredaksjonen i Universitas har nå besluttet å utvide sitt revir. Fra nå av skal ikke bare plater og teateroppsetninger vurderes, men óg andre aktualiteter. Redaksjonen skal begynne å anmelde trakassering, blind vold, Jan Erik Vold og tyverier. Flere typer bøker skal også legges under lupen, slik som lommebøker, bokmål, bokfinker, boksehansker, bokstaver, innbokser og selvfølgelig penger på bok. Anmelderredaktøren Pia Iskake Berg sier til Ad Notam at det er viktig å være liberal og tenke nytt.

– Nå står ikke verden til ramadan lenger.

Ingenting er mulig

Det har lenge blitt sagt at ingenting er umulig. Moderne forskning viser nå at dette faktisk ikke er tilfellet. En tinglysning utført av sisteamanuensis ved Tinghuset, Arve Rett, påpeker at flere bedriver slike drifter daglig.

– Jeg har møtt flere personer som driver med ingenting hver dag. Jeg spør dem om hva dem har gjort i dag, og da svarer hele 78 prosent «ingenting», forteller Rett.

Han har ikke lyst til å gå inn på hva de resterende 22 prosentene svarer, men det skal ikke stikkes under stol at det kan være både stor-ting og småting.

#Utmed-Newth?

Radio Nova kunne fredag medele at K a r i Jaques-son hadde sagt til en 17-åring at hun burde prøve å suge pikk ti ganger i døgnet i et helt år. Dette er Radios Novas første scoop siden 2012. Den gang hadde de sikre kilder på å ha funnet en student som ikke jobbet i Nova, men som faktisk hadde hørt på kanalen. Universitas' redaktør Magnus NewthpåNewth har hengt etter i scoop-timen og sier nå til Ad Notam at han vil gå i seg selv.

– Vil du vurdere din stilling?

– Som liberal feminist vurderer jeg alle mine stillinger – redaktør, misjonær og 69.

The element of surprise

NSO-lederkandidat, Ingrid Moe Albrigtsen, biter ikke på agnet til Baksidens falske spinndoktor.

– Hej Ingrid! Mitt namn är Håkan August Östbergson och jag ringer ifrån Gambit Hill Knowlton. Som chef för International Relations och Public Affairs, vill jag prata med dig om en eventuell samverkan. Jag vil gärna gratulera dig som kandidatchef för den norska studentorganisationen, NSO

– Oi, ja, takk!
– Det är en av dom mest lukrative positioner man kan ha i Student-Norge. Nuvarande ledaren, Therese Eide Lerøen kontaktade oss förra året vid den här tiden, och det visade sig at bli en framgångsrik långsiktig relation. Vi hoppas at du kanske vil fortsatte traditionen?

– Jo, altså. Det vil jeg absolutt. Men jeg er ikke valgt enda. Det skjer ikke før den 23. April.

– Ja, självklart. Det är exakt vad Gambit HK vil hjälpa dig med. Vi har gjort lite informell undersökning som visar att din motkandidat Marianne Andenæs har ganska stor sannolikhet för att vinna, medan din prognos verkar i bästa fall vara något osäkra.

Vi vill erbjuda dig ett stödpaket, pro bono. Intresserad?

– Pro bono? Hva mener du?
– Det är vår egen rescue package som omfattar både couhing i reality checkpoints och high reach speech opportunities

– Okey?

– Vi har lite snusk, lite alvarligt snusk faktisk på de andre kandidaterna. Det har visat sig att Marianne Andenæs har gjort en folie på sina betygi i kandidatexamen. Det betyder at Mariannes bachelor inte är giltigt. Vi fann också information om att Bjørn inte är från Inre Billefjord, och kan därför inte göra anspråk på att vara lokala studenters man. Förutom det här, har det visat seg att Bjørn har varit inblandad i ett rasistiskt forum emot söder-Sami. Vad tycker du?

– Wow, det her kom litt plutselig på. Det er jo...

– Är det inte fruktansvärt?

– Jo, helt klart! Men nå har det seg sånn at jeg skal i et møte om ca. tre minutter. Kan jeg få ringe deg opp igjen?

– Innan industristandard, kallar vi det ett skitpaket. Om du inte accepterar erbjudandet, så tror vi på Gambit att du inte har vad som krävs för att bli ny NSO ledare.

– Jeg er interessert, men jeg kan ikke si ja akkurat nå. Jeg må springe i et møte. Kan jeg få ringe deg tilbake igjen om en times tid?

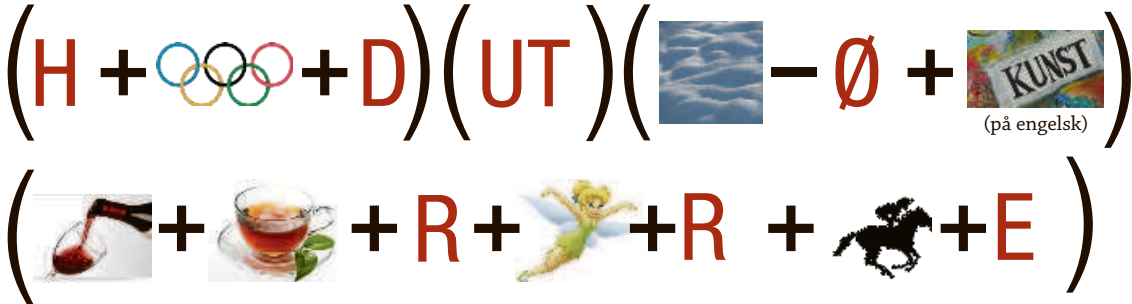
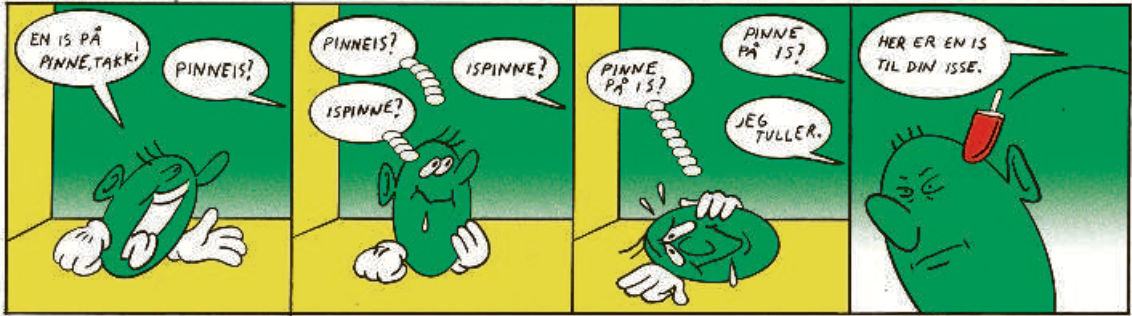
– Skulle du överväga din position? Eller: vurdere din stilling på godt norsk?

– Vurdere min stilling? Eh, min innstilling?

– Ja! Eller nei. Dette har vært en test fra Baksiden, og du besto – såvidt!

– Nei, fy fader! Haha! Jeg hade tenkt til å ringe rett til Therese nå og spørre hva i granskogen er det her for noe. Så var planen å ringe tilbake til deg og si at dette snusket her kan du ta med deg inn i granskogen igjen. Fy fabian!

baksiden@universitas.no

HINT: Ikke sommer men... Send ditt svar til liseblekastad@gmail.com
FORRIGE UKES LØSNING: «Valentinesday and chill» Det klarte blandt andre Evert og Magdalena.

av Anders R. Erikstad og Vegard R. Erikstad
Tidligere juniornorgesmestre i quiz

- Hvem tente den olympiske ilden under åpningsseremonien for Vinter-OL for ungdom på Lillehammer fredag?
- Hvilket sør-amerikansk land har herredømme over Galápagos-øyene?
- I hvilken fransk by hadde syv paver sete i perioden 1309–1377, i stedet for i Roma?
- Kan du nevne to av fire medlemmer i country-supergruppen The Highwaymen, som var aktive i perioden 1985–95?
- Hvilken amerikansk mannlig tennisspiller vant 7 Wimbledon-turneringer på 1990-tallet, noe som er rekord?
- Hvilken delstat ble i 1912 den siste i det sammenhengende USA (USA utenom Alaska og Hawaii)?
- Verdens nest nordligste synagoge ligger i Norge. I hvilken by?
- Jimi Hendrix' coverversjon av «All Along the Watchtower» er veldig kjent, men hvilken artist skrev låten og ga den ut i 1968 på albumet «John Wesley Harding»?
- Hvilke ost er en sentral ingrediens i den italienske desserten tiramisu?
- Hva er ifølge Store medisinske leksikon en «samlebetegnelse for forskjellige kjemiske substanser som i meget små konsentrasjoner transporteres med blodet til målorganer og målceller, hvor de utløser bestemte fysiologiske responser»? Betydningen av ordet er å sette i bevegelse eller stimulere.

- Prinsesse Ingrid Alexandra
- Ecuador
- Avignon
- Johnny Cash, Waylon Jennings, Kris Kristofferson og Willie Nelson
- Pete Sampras
- Arizona
- Trondheim
- Bob Dylan
- Mascatpone
- Hormoner